

Atlantik'in savaş sonrası Ukrayna senaryosu

'GÖLGE CIA' olarak bilinen ABD merkezli düşünce kuruluşu RAND Corporation Rusya-Ukrayna savaşı sonrası Ukrayna'ya yönelik yeni "Marshall Yardımlarının" başlatılması gerektiği yönünde bir rapor hazırladı. "Savaş Sonrası Ukrayna: Başarılı ve Güvenli Bir Toparlanma için Planlama" başlığı ile yayınlanan rapora göre AB, Ukrayna'ya daha fazla ekonomik destek sağlamaya zorlanacak, askeri destek ABD tarafından verilmeye devam edecek. Tarihin en büyük yeniden inşaat projelerinden birinin tamamlanmasının Atlantik bloku için önemine dikkat çeken raporda, yakın gelecekteki hedefin Ukrayna'yı NATO'ya dahil, AB'ye dahil etmek olduğuna da dikkat çekildi.

■ Tolga Dişçi'nin haberi 4'te

Tuna'nın nazlı şehri Budapeşte...

TUNA Nehri'nin ayırdığı Buda ile Peşte 1849 yılında yapılan ilk köprüünün ardından birleşince Budapeşte doğmuş, nazlı ve kibar bir şehir çıkmış ortaya. Bir de Obuda eklenince bu ikiliye; Budapeşte, Avrupa'nın kalbine yerleşmiş. Dantel gibi işli binaları, parkları, irili ufaklı heykelleri, toplu taşınacılığıyla nefes alınabilen bir tarih, kültür ve sanat şehri Budapeşte. ■ Tülin Uygur'un yazısı 6'da

EMEK - NAMUS - VATAN

Aydınlık

AVRUPA

135.000
OKURA
ULAŞIYORUZ

SAYI: 145

14 Ocak 2023 PAZAR

ALMANYA'DA ÇİFTÇİLER HÜKÜMETİ UYARDI MOSKOVA'DAN DEĞİL VAŞİNGTON'DAN KORK

Alman çiftçisi neden ayakta?

KOALİSYON hükümetinin çiftçilik ve tarımcılık aleyhine öngördüğü düzenlemeler, bardağı taşıran son damla oldu. Düzenleme, çiftçilik işletmelerine verilen mazot sübvansiyonunu kısıtlamayı ve adım adım sonlandırmayı, ayrıca araç vergi muafiyetini kaldırması hedefliyor. Alman çiftçisi hükümetin bu girişimlerine karşı, ülkenin her yerinde eylemler başlattı. ■ Cengiz Köse'nin yazısı 2'de

ÇİFTÇİ YOKSA GELECEK YOK

ALMANYADA Olaf Scholz hükümetinin tarıma yönelik destekleri kaldırma kararı, çiftçilerin tepkisine neden oldu. Hükümet, satışlar ve yaptırımlar nedeniyle oluşan krizin faturasını çalışanlara kesmek istedi. Ancak üreticiler alanlara çıkarak 'Hükümeti istifaya' çağırıyor. Çiftçiler ülkenin dört bir yanında traktörleriyle eylem yaptı. Eylemde taşınan en anlamlı pankartlardan birisi "Moskova'dan korkma, Brüksel-Berlin ve ABD'den kork" oldu.

ÇİFTÇİLER 15 OCAK'TA BERLİN'DE

BAŞKENT Berlin'deki eylemde Aydınlar Avrupa'ya konuşan çiftçiler hükümetin kaynakları dışarı aktarıyor, kendi çiftçisine yok olmayı reva gördüğünü söyledi. Çiftçilerin eylemine esnaf ve nakliyecilerden de destek geldi. Üreticiler, talepleri kabul edilene kadar eylemlerini sürdürmekte kararlı. Çiftçiler, 15 Ocak günü Berlin'de büyük bir eylem yapmaya hazırlanıyor.

MAKİNİSTLER DE GREVDE

EKONOMİNİN kötü gidişatı ve maaşların enflasyon karşısında erimesi tren makinistlerini de harekete geçirdi. Alman devletine bağlı demiryolu işletmesi Deutsche Bahn'da çalışan ve Alman Makinistler Sendikası'na (GDL) üye işçiler greve çıktı. Çalışanlar, maaş artışı ve çalışma saatlerinin kısıtlanması talebiyle çarşamba sabahı ile cuma akşamı arasında ülke çapında iş bıraktı. Eylem birçok seferin iptal edilmesine yol açarken, önemli sayıda firmayı da olumsuz etkiledi. ■ Abbas Aslandoğan-Can Çakır-Tolga Dişçi'nin haberi 3'te

AB'de reform ve jeo-stratejik genişlemenin Avrupa'sı

TEORİ dergisinin Aralık 2023 sayısının dosya başlığı olarak kullandığı "Büyük Savaş Çıkar mı" sorusu, 2024'te de gündemde kalmaya devam edecek. Teori'nin dosyası, her ne kadar soruya "hayır" cevabını verse de Büyük Savaş ihtimalini düşündürülen küresel gelişmeler gerçek. Avrupa Konseyi'nin (European Council) 14-15 Aralık'ta gerçekleşen toplantısının karar metni bu tespitini yeni bir kanıt oldu.

■ Kuntay Gücüm'ün yazısı 8'de

İngilizlerin gündemi düşük yatırım sorunu

DURGUNLUK ve düşük verimlilik sorunlarıyla uğraşan İngiltere'de ekonomik politikalar tartışılıyor. Hükümet, kısa vadede enflasyonu dizginlemeyi öncelikle kamu yatırımları başta olmak üzere reel sektör yatırımlarını geri plana tutuyor. The Guardian gazetesinde yayınlanan makalede hükümetin bu politikalarını eleştirildi. Belirtilen araştırmalara göre, kamu harcamalarının enflasyon üzerinde yaratacağı baskı oldukça düşük. ■ Sayfa 4'te

'Eşcinsel evliliği yasallaştıracağız'

YUNANİSTAN'DA hükümet eşcinsel evliliğe izin veren yeni bir düzenleme getirmeye hazırlanıyor. Başbakan Kyriakos Miçotakis, ERT yayın kuruluşuna verdiği bir röportajda "Evlilikte eşitliği yasallaştıracağız." dedi. Miçotakis, bir zaman dilimi belirtmedi, ancak bunun "uzun sürmeyeceğini" söyledi. ■ Sayfa 7'de

Avusturya'da bu yıl yapılacak çalışmalar planlandı

TÜRKİYE Cumhuriyeti Viyana Büyükelçisi Ozan Ceyhun, basın mensupları ve sivil toplum kurumları temsilcileriyle büyükelçilik binasında bir araya geldi. Viyana, Salzburg ve Bregenz Başkonsoloslarının da katıldığı toplantıda, 2023 yılı değerlendirildi. 2024 yılında yapılacak çalışmalar masaya yatırıldı. Ceyhun, bu yılın daha yoğun geçeceğini belirterek, Avrupa Parlamentosu, Avusturya'daki eyalet ve İşçi Odası'nda yapılacak seçimlere dikkat çekti.

■ Kadim Ülker'in haberi 3'te

HAVA SOĞUDU, VAKALAR ARTI 'Kalabalıkta maske takın'

HAVANIN soğumasıyla birlikte virüsler de harekete geçti. Avrupa'da grip ve Kovid vakalarında artış yaşanıyor. İnfluenza, RSV, Kovid-19... Virüsler yine kol geziyor. İspanya'da hükümet, sağlık kuruluşlarında maske takılmasını önerdi. Almanya'da uzmanlar, 'grip salgını var' uyarısında bulundu. Son haftalarda artış görülen üst solunum yolu hastalıklarını ile ilgili İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Enfeksiyon Hastalıkları Öğretim Uyesi Prof. Dr. Alper Şener, Aydınlar Avrupa'ya konuştu. Hastalıklardan korunmak için maske, mesafe ve hijyen önemli. Daha da önemlisi aşı. Aşı, ağır hastalığı önüyor.

■ Meral Akkaya'nın haberi 5'te

NEZLE, GRIP KOL GEZİYOR

GEÇEN haftayı hastalıkla geçirdik. Ben hasta, hanım hasta torunlar desen sorma! Evde yatak döşek serildik. Ateş dalgalı. İştah yok. Bitkinlik yorgunluk. Adım atacak hal hiç yok. Döşek yorgan sere serpe. Hastanelerin acilleri ise tıklım tıklım. Öksüren akıran... Kış döneminde artan sayıda grip ve nezle... Solunum yolu hastalıkları. Ayrıca solunum sistiyal virüsü (RSV) vakaları. Sayılarının arttığı hastanelerdeki kalabalıktan belli.

■ Prof. Dr. Ramazan İnci'nin yazısı 5'te

Hollanda narko-devlet olma tehlikesiyle karşı karşıya

AMSTERDAM Belediye Başkanı Femke Halsema, 5 Ocak 2024 tarihli İngiliz The Guardian gazetesinde kaleme aldığı, "Amsterdam Belediye Başkanı olarak, Hollanda'nın bir narko-devlet olma riskini görebiliyorum" başlıklı yazısında uyarıya yönelik uluslararası yaklaşımın acilen değiştirilmesi çağrısında bulundu. Halsema, mevcut yaklaşımın Hollanda'yı bir narko-devlete dönüştürme riski taşıdığını söyledi.

■ Ahmet Korkmaz'ın haberi 7'de

	Dr. BERNA BRIDGE
	Bilinçaltındaki korku
	KADIM ÜLKER
	Almanca konuşulmayan evler

DÖNÜM NOKTASI

Cengiz
KÖSE

cengiz_aut@outlook.com

KOALİSYON hükümetinin çiftçilik ve tarımcılık aleyhine öngördüğü düzenlemeler, bardağı taşırın son damla oldu. Düzenleme, çiftçilik işletmelerine verilen mazot sübvansiyonunu kısıtlamayı ve adım adım sonlandırmayı, ayrıca araç vergi muafiyetini kaldırma hedefliyor.

Alman çiftçisi hükümetin bu girişimlerine karşı, ülkenin her yerinde eylemler başladı.

8 Ocak'ta çiftçiler Almanya genelinde traktörleriyle trafik akışını durdurdu. Hükümet araç vergi muafiyetinin kaldırılmasıyla ilgili, geri adım attı ve bu uygulamayı şimdilik askıya aldı. Ancak çiftçiler mazot sübvansiyonunu kaybetmemek için, eylemlerini bünyetmede kararlı. Eylemler 15 Ocak'ta büyük buluşmayla Berlin'de yankısını gösterecek.

Çiftçilerin ayağa kalkması, Almanya'da 1989'dan bu yana görülmemiş en geniş kitleli katılıma dönüşeceğini işaret ediyor. Sadece çiftçiler değil, eylemlere diğer meslek dallarından da insanlar katılım sağlarken Polonya, Hollanda ve Çekya gibi komşu ülkelerin nakliyecileri ve çiftçileri de Almanya'ya gelecek eylemlere destek veriyor. Aynı günlerde demiryolları bransı da iş bırakıyor. Sağlık sektöründe sesini yükseltmeye hazır. Uzmanlara göre toplumun yüzde 3'ü sokağa çıkarsa, halk hareketi Berlin'i sallayacak bir boyut kazanır.

ÇİFTÇİLERE KİM ÖNCÜLÜK EDİYOR?

Çiftçilerin traktörlü eylemleri ilk değil. Son yıllarda ve geçtiğimiz aralık ayında yine yollarda ve Berlin'deydiler. Dışardan bakıldığında çiftçi eylemlerini Alman Ziraat Oda'sının (Deutscher Bauernverband) organize ettiği görülmektedir. Diğer yandan muhalefetteki CDU/CSU partilerinin desteğiyle olduğu söyleniyor. AfD'de çiftçilerin eylemlerini desteklediğini ve hükümet politikasının iflas ettiğini açıklıyor. Ancak AfD'nin parti programında da tarıma sübvansiyonun kaldırılacağı yazıyor.

Ana akım holding medyası ise 'aşırı sağın' çiftçi eylemlerinin arkasına saklandığını ileri sürüyor. Alternatif medya ana akımı eleştirerek şöyle vurgu yapıyor: "buradaki amaç her kesimden destek görmeye başlayan eylemlere katılımı azaltmaktır." Canlı görüntülerin bazı bölgelerde 'engellendiği' öne sürüldü. Bayer-

Alman çiftçisi neden ayakta?

ya, Berlin ve Hamburg'da Web kameralar 'çalışmadı'. İlgili trafik daireleri 'teknik arıza' olduğunu bildirdi.

EYLEMLERİN SEBEBİ NEDİR?

Özette, çiftçileri ayağa kaldıran neden, ekonomik kriz ve kendisidir ve artık sıranın çiftçilere gelmiş olmasıdır. Eylemler alttan yukarıya doğru 'dip dalga' şeklinde yükseliyor. Çiftçiler Ziraat Odasını zorlayarak eylem kararını aldılar. 'Auf 1' adlı internet TV sitesinin haberine göre, Ziraat Odası'nın başkanı aynı zamanda 'akıllı tarımcılığı' savunan bir tekelin yönetim kurulu üyeliğini yapmaktadır. Akıllı tarımcılık dijital tekelin 'tarımı sanayileştirme' programıdır.

Almanya 1990'ların ortasına kadar, 600 bine yakın çiftçilik işletmesine sahipti. Avrupa Birliği'ne katılmadan sonra tarım politikası değişti. Almanya'yla ilgili düzenlemelerin yüzde 80'ine AB Komisyonu karar vermektedir. AB Komisyon üyelerini Alman halkı seçmediği halde, durum hala böyledir. Bir zamanlar 600 binleri bulan çiftçilik işletme sayıları, günümüzde 250 bine düştü.

Zamanla büyük tarım arazileri ve işletmeler tekellere peşkes çekildi.

En büyük kıyım ise doğu Almanya'da yapıldı, tarım işletmeleri büyük oranda bugün batı Almanya'dadır.

Çiftçi eylemlerinin kuvvet merkezi Bavarya eyaletidir. Bavarya Berlin'e meydan okumaya başladı.

Çiftçi eylemlerinin kuvvet merkezi Bavarya eyaletidir. Bavarya Berlin'e meydan okumaya başladı.

HEDEFTE SADECE HÜKÜMET POLİTİKASI MI VAR?

'Siyasi akıl' Almanya'da çoğunluğu muhalefet ve azınlığı iktidar yaptı. Covid-19 yıkımından sonra işçi hareketinin yükselmesi ve çiftçilerin ayağa kalkacağı koşullarda, Sosyal Demokratların ve Yeşillerin iktidarda olması 'gerekliyordu'. Sosyal Demokratlar işçileri, Yeşillerde çiftçileri 'sistem' içerisinde tutmalı ve 'sosyal patlamayı' önlemeli.

Çiftçilerin ayağa kalkması sadece hükümet politikalarına karşı değildir. Buradaki tavrı aynı zamanda AB Komisyonuna, Dünya Ekonomik Forumu'na (WEF), BM'ye (Birleşmiş Milletler) ve hatta tek kutuplu dünyaya karşı bir tavrıdır. Bu örgütler 'smart city ve smart agrar' yani akıllı şehir ve akıllı tarım projeleriyle, gelecekte toplumun yaşam ve tüketim alışkanlığının değiştirileceğini hedefliyor. Tanımda robotik sulama sistemiyle, dronlarla vs. 'insansız tarım üretimi' dijital tekelin çalışmaları arasında. Great Reset/Büyük sıfırlama'nın tezini dünyaya ilan eden WEF paydaş kapitalizmle yapay gıdanın ve laboratuvar üretimi etle geleneksel tarımın azalacağını analiz ediyor. Çevreyi ve iklimi 'etkileyen' metan gazının hayvancılıktan kaynaklandığı, yine bu örgütler tarafından dillendiriliyor.

Diğer yandan tek kutuplu dünyada ısrar eden Atlantik cephesi, Avrupa'nın doğal gaz hattını keserek, enerji krizine üretim maliyetlerin patlamasına ve daha önce görülme-

miş hayat pahalılığına sebebiyet verdi. Enerji maliyetlerinin artışı akar yakıt fiyatlarında zamlara yol açtı ve çiftçilik-tarım işletmelerinin giderlerini de olumsuz etkiledi. Dolayısıyla tarım ürünlerinin fiyatları piyasada yükseldi ve tüketicinin cebini yakıt yakıyor. Alman ekonomisi 2023'ü stagflasyon yani duraklamayla kapadı.

ALMANYA'DA 'DEVİRİMCI DURUM' VE SOL

Sistem partileri artık yönetemediği olağandışı bir durumla karşı karşıya. Çiftçiler, işçiler, hizmet sektörü ve halkın diğer kesimleri bu şekilde yönetilmeye tepkili. Almanya'daki nesnel durum genel grev koşullarının olgunlaşmaya başladığını gösteriyor. Mazot destek azalması, tarımsal ürün fiyatları yükselmeye devam eder. Çiftçilere, işçiler, üretim ve hizmet sektöründe destek verirse, Almanya'da 21.yüzyılın en büyük genel grevi ger-

çekleşebilir.

Alman solunu büyük bir imtihan bekliyor. Bilimsel olmayan sol, yapay gündemlere batmış ve toplumculuğun karşısında yer alarak gün geçtikçe bireyselleşiyor. Veganizm, seksizm ve naturalizm sahte solun odak noktası olmuş. Çiftçi eylemlerine 'milliyetçi gerici' gözüyle bakarak, ana akım holding medyasının yanına yuvarlanmış durumdadır.

Bilimsel soldan beklenen ise, 'devrimci durum' analizini yapmalı ve Alman anayasasının kamuculuk maddesini referans alarak, gündeme getirmeli. Halk, Almanya'daki 'tarım arazilerin satışı durdurulmalı, tekelere kapırlan alanlar kamulaştırılmalı!' diyen siyaseti destekler. Kamulaştırma konferansları ülkenin her yanında örgütlenerek, toplumda karşılık bulabilir. Sayın Sahn Wagenknecht'in partisi, böyle bir mücadelenin başına geçebilir.

1524'DEN 2024'E VE SATRANÇTA KÖYLÜNÜN HAMLESİ

1524 Alman tarihinde önemli bir yere sahip. Alman dili ve kavramı bu dönemde anlam kazanır. Çağın iki aktörü köylülere öncülük eder. Matbaanın gelişmesi devrim niteliğindedir.

Martin Luther İncil'i Almanca'ya çevirerek 'aracı otoriteleri' aşar ve köylülerle buluşturur. 'Tanrı'nın kelamıyla sizin aranızda artık kimse giremez' diyen Luther, Papa'lığa ve buna bağlı Kilise'ye meydan okuyarak halkı aydınlatmaya başlar. Barışçıl mücadeleye ısrar eder. Ancak köylü önderi Thomas Müntzer savaşı örgütler. Güney Almanya'da Köylü Savaşı efendisi kul ilişkisine ve serflikten son bulmasına karşı yükselir. Köylü birliği feodalizme karşı 12 maddelik 'manifesto' yayınladı. Thomas Müntzer önderliğinde; eşitlik, özgürlük ve insan hakları gibi mottolar Almanya'da yankılandı. 'Cenneti yer yüzünde kuracağız' diyen Müntzer, sonunda arkadaşlarıyla birlikte idam edildi. 1524'ten 500 yıl sonra 2024'de, Alman köylüsü tekrar tarih yazacak mı? Tarihi satranç sahasında, kralı devirecek hamleyle katkı sağlayacak mı?

VİYANA MEKTUBU

Kadim
ÜLKER

kadim.uelker@gmail.com

ALMANLARIN en çok satan ve Aokunan gazetelerinde Bild'de geçtiğimiz yılın Kasım ayında bir haber yer almıştı. Haberdeki başlık aynen şöyleydi: "103 çocuktan sadece bir çocuk evde Almanca konuşuyor." Bu haber başlığının altında, "Neukölln rektörü Araplaştık dedi" ifadeleri yer aldı.

103 ÖĞRENCİNİN SADECE BİRİ

Gazetenin muhabiri Hildburg Bruns'un haberine göre, tanışmış olduğu 20 öğrencilik sınıfta, okula yeni başlayan çocukların hiçbir evlerinde Almanca konuşmuyormuş. Bu sınıftaki çocukların konuştuğları diller, 15 çocuk Arapça, 2 öğrenci Türkçe, bir öğrenci İspanyolca, bir öğrenci Hırvatça ve bir öğrenci ise Taylandca konuşuyormuş. Okul Berlin'in Neukölln mahallesinde bulunuyor. 2022 nüfus sayımına göre, 160 milletten 329 bin 476 kişi yaşıyor. Bu mahalle Almanya'da en kalabalık yerleşim yerlerinden biridir ve Berlin'de Amerikan üsttün bulunduğu yere yakın. Bu bölgede üniversite öğrencileri de yoğun yaşıyor. İşte bu mahallede bulunan okulun müdürü Astrid-Sabine Busse "alarm" ilan etmiş, "Araplaştık." Bu okula, 2023'te 103 öğrenci başlamış. Bu öğrencilerden "sadece birinin evinde Almanca" konuşuluyormuş. Haber özetle bu bilgilerden ibarettir.

VİYANA BELEDİYE BAŞKANLIĞINA ADAY POLİTİKACININ İSTEKLERİ

Bu haberdan, "Avusturya'dan yazana ne" diyeceksiniz. Oraya geleceğim. Bir zamanlar Viyana kentinin belediye başkanlığına aday olan ve kendisini de belediye başkanı olarak gören bir siyasetçi vardı. Bu siyasetçi her ağzını açtığında yabancılar aleyhinde sözler ederdi. Bu sözler ona Viyana belediye seçimlerinde de puan kazandıyordu. Oldukça palazlanmıştı. Yere göğe sığmıyor, sadece Viyana çevresindeki küçük dağları değil, Alplerin en görkemli dağlarını bile kendisinin yarattığını düşünüyordu.

Günün birinde bu politikacı partinin

Almanca konuşulmayan evler

genel başkanı ile tatile çıktı. İşte orada olanlar oldu. Parti genel başkanı, politikacı ve kendilerini Rus iş adamları olarak tanıtan hanım ve bir erkekle otel odasındaki muhabbetleri basına yansıdı. Sözde Rus iş insanları Avusturya'da yatırım yapmak istediklerini, bazı yasal kolaylıkların yapılmasını istiyorlardı. Rusların bu isteklerine karşılık, parti genel başkanı ile Viyana kentine belediye başkanlığına aday politikacının da istekleri vardı. Hangi gazeteye ne kadar ilan verilmesi veya verilmemesi falan derken, güzel bir geypik muhabbeti hakimdi ortama. Belediye başkanlığına aday siyasetçimiz ise el kol hareketleriyle bu görüşmede çevirmenlik görevi üstlenmişti. Vücut dili, el kol hareketleri ilginç görünmekteydi. Sağ elinde bir silah tutuyormuş da nişan alıp ateş ediyormuş gibi fotoğrafları ortalağa saçılmıştı. İlginç olan parti genel başkanı o zamanlar sağ partilerin oluşturduğu koalisyon hükümetinde ayrıca başkan yardımcılığı görevinde bulunmaktaydı. Avusturya'da "İbiza skandalı" olarak tarihe geçen bu olayın ortalağa dökülmesiyle, parti genel başkanı hem başkan yardımcılığından hem de parti genel başkanlığı koltuklarından istifa etmek zorunda kaldı. Koalisyon hükümeti dağıldı. Belediye başkanlığına aday olan politikacımdan bir daha ses soluk çıkmaz oldu. Ya da çıktı da ben duymadım.

TATJANA HANIMIN YAPTIĞI DA İŞ Mİ ŞİMDİ

Bu sessizlik 103 öğrenciden sadece birinin Almanca konuştuğu haberine kadar sürdü. Çok çeşitli milletlerden oluşan üç sınıfta fizik dersi veren sevgili oğlum dikkatimi çekmeye, bundan haberi olmayacaktı. Oğlum "Baba, bak sana yeni bir yazı konusu vereyim de bunu yaz" dedikten sonra bizim siyasetçinin ve eşinin sosyal medya hesaplarından paylaşımlarını gönderdi.

Politikacımız Johann Gudenus, "İyi Noeller" başlığı altında Bild Gazetesi'nin yukarıda sözünü ettiğimiz haberi çeşitli sosyal medya hesaplarıyla paylaşmıştı. Bu paylaşımına yüzlerce yorum yazılmıştı. Yüzlerce yorum pek de umurunda değil. Umurumda olan siyasetçimiz Gudenus'un eşinin paylaşımı. Eş, Tatjana, "Senin çocukların da evlerinde başka bir 'anadile' sahip olduklarından bazen Almanca konuşmuyorlar. Bu durumda ne yapmalıyız? Diğer diller sorun değil, bir zenginliktir. Kışkırtıcılık kimseye fayda sağlamamaktadır. Rahat ol, rahatla biraz." Tatjana'nın bu yorumundan sonra Gudenus paylaşımını kaldırdı. Aslında ne de güzel olmuştu, uzun zamandır kendisinden bir şey duymuyorduk, Tatjana Hanımın yaptığı da iş mi şimdi. En aşırı yabancı karşıtlarının evinde bile başka bir dil konuşulduğuna hatırlatmanın sırası mı?

OXFORDIAN

Dr. Berna
BRIDGE

berna.berna14@gmail.com

Bilinçaltındaki korku

İNSANOĞLUNUN psikolojisinin derinliklerinde bir yerde, ilginç bir nokta olarak, bilinçaltındaki korku, insanların birçok konuda sorumluluğu üstlenmediklerini gösteriyor. Bu değindiğim korku çeşidi depresyon anındaki veya size saldıran bir köpeğin davranışında hissedilen korku değil. Dünyanın bütününde, ayrıca bireyde, bu sorumluluk üstlenmeme duygusu (veya korkusu) hem bireye hem de dünyamıza birçok kayıp yaşatmakta...

Bu korku çeşidinde, diğerlerinin zorlu yaşam koşullarından veya bir takım zor olaylardan korkan bir kişi bu korkuyla bilinçaltında bu olay veya o kişinin koşullarıyla ilgili bir sorumluluğu olmadığına inanıp böyle davranabiliyor. Bu korku özellikle coğrafi veya sosyal bir uzaklık söz konusu ise oluşabiliyor ancak bazen yakın bir coğrafi veya sosyal konumda da ortaya çıkabiliyor.

Yakın bir mesafeye ilgili korku konusunda mobbing, duygusal zorbalık örnek verilebilir. Rastladığım bir örnek: yöneticilik yaptığım okulda, lise birinci sınıfta, dudakları dolgun güzellik bir kızla ilgilenen ve kızdan ret yanıt alan bir erkek öğrenci kızı "ördek" diye isim takarak eğlenmeye, onu aşağılamaya başladı. Kız kışkırtıcı bir grup kız öğrenci de bu erkek öğrenciyi destek verdi. Diğer öğrenciler "aman bu saldırgan erkek öğrenci bana bulaşmasın" korkusuyla sustu, seyirci kaldı. Yağmurlu bir günde birinin buğulanan cama "ördek" yazması ile kız öğrencim ağlayarak, bezgin, üzgün bana geldi ve ben durumdan o gün haberdar oldum.

SORUMLULUK ALMAKTAN KORKMAK

İşte, bu bilinçaltındaki "Bana satışmasınlar" korkusu, hiçbir öğrencinin bu kız öğrenciyi savunmamasına ve onu yalnız bırakmalarına, bu konuda

sorumluluk almamalarına neden olmuştur. Dilimizdeki hoş olmayan bir deyim; "Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" psikolojisi maalesef tam olarak işlevini görmüştü burada... Buna benzer bir örneği görmemiş yaktır herhalde...

Uzak mesafeli bir örnek Hindistan'daki açlık, yoksulluk ve dilenme konusu olabilir. Fazla uzağa gitmeden ülkemizdeki yoksul, işsiz veya dileneler olabilir. Ülkemizde dilenen Suriyeliler olabilir. Birçok kişi bu yoksul insanlara kıyıyor. Bu kıyıcılığın bilinçaltındaki çeşidi ise muhtemelen korku. O korkuyla yüzleşmek ve gelirin bir kısmını bu yoksul kişilere yönlendirmek yerine kıyıcılık göstermeyi yeğleyebiliyor... Peki, bilinçaltındaki korku neden? Muhtemel çocukken ve yardıma gereksinmesi varken ona yardım eden olmadığı için...

Eğer "kurban" kendi koşullarıyla suçlanabilirse, o zaman "ben sorumlu değilim" otomatik sonuçtur.

YARDIM ETMEKTEN KORKMAK

Başka bir örnek de cinsel olarak tacize uğramış kadınlara "tahrik edici giysisi, davranışı" buna neden oldu diyerek taciz eden erkeği değil kadını suçlamak olabilir. En önemlisi, kendi sorumluluğunu üzerinden atma konusunda gereksinmesi olan bir kişiye yardım etmek yerine "elimden bir şey gelmiyor" tavrı... Bu tavrın altında yatan bu korku onları yardım edebilecekken yardım etmemeye yönlendiriyor. Yani yardım etmekten korkmak...

Başka yürek burkan bir örnek de Afrika'da bu kadar açık, hastalık, (AIDS, Ebola, vb) yokluk varken uçaklarla lüks safari turlarına giden zenginler. Afrika'nın susuz bir köyüne bir çesme, okulsuz bir köyüne bir okul yapmak, yardım etmek yerine, "buradaki yoksulluk benim sorumluluğum değil" diyerek safari turlarıyla sosyal medyada gösteriş yapmanın bilinçaltındaki tercihi ne acaba? Haftaya aynı konu ile devam edeceğim...

ALMAN ÇİFTÇİSİ BERLİN'İ SALLADI

Krizin faturasını üreticiye kesemezsiniz

Almanya'daki koalisyon hükümetinin bütçe açığı yükünü ve ekonomik durgunluğun faturasını üreticiye yıkmaya planına Alman çiftçiler isyan etti. Hafta boyunca çiftçiler, ülke genelinde şehir merkezlerinde traktörleriyle eylem yaptı. Alman Çiftçiler Birliği çağrısıyla düzenlenen eylemlerde çiftçiler, hükümetin istifasını talep etti

ABBAS ASLANDOĞAN - MÜNİH
CAN ÇAKIR VE TOLGA DIŞCI - BERLİN

ALMANYADA çiftçilerin, yeni tarım politikalarına tepkisi gittikçe büyüyor. Hükümetin mazot desteğini ve traktörlere yönelik vergi muafiyetini ortadan kaldırma girişimi üreticinin sabrını taşırdı. Hükümetin, Covid-19 salgını döneminde oluşturulan bütçeyi iklim bütçesine aktarma planı, Anayasa Mahkemesi'nce engellenmiş ve bütçede 60 milyar avruluk bir açık oluşmuştu. Ukrayna ve İsrail'deki savaşlara yönelik harcamalardan kısmayan hükümet, bütçedeki açığın yükünü üreticilerin üzerine yıkmaya çalışıyor. Koalisyon hükümeti, iklim hedeflerini de bahane ederek mazot desteğini ve traktörlere yönelik vergi muafiyetini ortadan kaldırmaya yöneldi. Bunun üzerine ülkenin her yanında çiftçiler, başka meslek gruplarının da desteğiyle eylemlere başladılar.

Almanya'da Brandenburg Kapısı önünde toplanan çiftçilerin protestoları nedeniyle 17 Haziran Caddesi trafiğe kapatıldı. Traktörleriyle gün boyu caddede bekleyen çiftçiler, Almanya'nın gıda güvenliğinin tehlikeye olduğunu söyleyen, hükümeti eleştiren ve hükümetin çiftçilerin aleyhine düzenlemelerine tepki gösteren pankartlar açtılar.

KAYNAKLARIN UKRAYNA'YA AKMASINA TEPKİ

Hükümetin yeni tarım politikasına tepki gösteren çiftçiler, aynı zamanda "savaş çıgırtkanlığına son", "kaynaklarımız dışarıya akmasına son" yazılı pankartlarla, Almanya'nın Ukrayna ve İsrail'e verdiği desteği de eleştirdi. Çiftçiler, kaynaklar buralara aktılırken, bütçedeki açığın yükünü üreticilerin üzerine yıklmasını şikâyet etti ve bu işle Alman tarımının çok ciddi sorunlarla karşılaştığını vurguladılar. Çiftçilere destek, esnaf ve nakliyecilerden geldi. Yakın şehirlerden de gelen nakliyeciler ve TIR şoförleri de çiftçilerle birlikte Berlin sokaklarını doldurdu. Katılımcılar arasında yer alan bir kasap, görüşlerini Aydınlik Avrupa ile paylaştı.

"Hükümet üreticiyi mağdur etmek istiyor. Bu kriz sürecini iyi yönetemedi ve şimdi faturasını üreticiye kesiyor. Sorun sadece bugün yaşadıklarımızla sınırlı da değil. Yıllardan beri çiftçilerin, üreticilerin artan fiyatlar ve azalan teşviklerle başı derte. Buna indirimli market zincirlerinin fiyat baskılamaları da ekleniyor. Son açıklanan bütçe planı ile üreticiler daha da mağdur olacak. Oysaki biz sadece geçinebilmek istiyoruz, hayatımızı idame ettirebilmek istiyoruz."

YEŞİLLER MİLLETVEKİLİ PROTESTO EDİLDİ

Münih ve çevresindeki çiftçiler ise kentten Odeonsplatz meydanına akın etti. Traktörleriyle kent meydanını dolduran çiftçiler hükümete yönelik tepkilerini dile getirdi. Eyleme Baviera Çiftçiler Birliği'nin daveti üzerine katılan Yeşiller Federal Milletvekili Karl Bär, katılımcılar tarafından yuhalanarak karşılandı. Tepkinin sebebinin Aydınlik Avrupa'ya

açıklayan bir çiftçi, "Trafik lambası koalisyonu bir an önce gitmeli" dedi. Çiftçi, "Son iki yılda yaşadıklarımız gerçek bir facia ve durum her geçen gün daha da kötüleşiyor. Şu anda yaşadığımız tüm krizler bu hükümet tarafından oluşturuldu. Bu yıl galiba 70 milyar avrodan fazla vergi geliri ürettik ve buna rağmen hükümet, anayasa ile uyumlu bir bütçe oluşturamadı. Anlaşılan fazladan 70 milyar avro ile de yetinmiyorlar" diye konuştu.

Hükümetin siyasetlerini "kibirli" olarak değerlendiren çiftçi, çok sayıda sorunun küçümsendiğini ifade etti. Siyasi kararların halktan kopuk alındığını söyledi: "Sorun sadece bizim az kazanmamızda değil. Asıl sorun bizden istenenin de artmasında fakat dikişler artık patlıyor. Yani sorun sadece hırpalanmamız değil. Bize gerçekten, fütürsuzca zarar veriliyor."

'HEPİMİZİ İLGİLENDİRİYOR'

Eyleme destek veren endüstri mühendisi "Şu an birkaç çiftçi ve destekçi burada fakat sorun herkesi, yani Almanya'nın tüm halkını ilgilendiriyor. Eylemlerin büyümesini bekliyoruz. Zira trafik lambası koalisyonunun Almanya'yı nasıl yönettiğine baktığımızda, buna yönelik tepkilerin büyüyeceğini tahmin etmek zor değil. O sebeple bu eylemleri başanlı bir başlangıç olarak değerlendiriyoruz." dedi.

'ALMAN BASINI SÖZLERİMİZİ ÇARPITIYOR'

Konusurken isimlerini vermekten çoğu zaman kaçınan çiftçiler, Alman basınının sürekli yaptığı çarpıtmalara karşı tepkili oldukları için böyle davrandıklarını ifade ettiler. Bu nedenle çiftçilerin önemli bölümü basına güvenmiyor ve konuşmak istemiyor. İsmi vermek istemeyen bir çiftçi ise Alman basınında çıkan haberlere yönelik öfkelerini şu sözlerle dile getirdi: "Yaşadığımız sorunlara gözlerini kapatıyorlar. Siyasetçilerin çözüm üretmediklerini görmek istemiyorlar. Sonra biz hükümetin istifasını savununca aşırı sağcı, ırkçı olarak etiketleniyoruz. Ne dersek diyelim, basın sözlerimizi çarpıtıyor. Bu sebeple onlara konuşmak istemiyoruz."

Aydınlik ekibi eylemleri anbean izledi

MAKİNİSTLER DE ÜLKE ÇAPINDA GREVE GİTTİ

Seferler iptal edildi Ulaşım aksadı

ALMANYA Demir Yolları'nda (Deutsche Bahn) çalışan Almanya Makinistler Sendikası'na (GDL) bağlı işçiler, 10 Ocak saat 02.00 ile 12 Ocak saat 18.00 arasında greve gittiler. İş bırakma eylemi nedeniyle demir yollarında birçok sefer iptal edildi. Eylem, demir yolu ulaşımında büyük aksaklıklara neden olurken, yüz binlerce kişi tren seferleri iptalleriyle karşı karşıya kaldı.

İşveren tarafıyla yaptıkları toplu iş sözleşmesi (TIS), görüşmelerinden sonuç almayan makinistler aylık 555 avro ve enflasyonun etkisine karşı tek sefere mahsus 3 bin avruluk iyileştirme talebiyle greve gitti. Haftalık çalışma saatinin 38'den 35'e, ücretlerde azalma olmadan, düşürülmesi de makinistlerin talepleri arasında bulunuyor. 3 gün süren grev Almanya'da başta şehirlerarası yolculuklar olmak üzere on binlerce kişinin ve birçok firmanın doğrudan etkilenmesine yol açtı. Almanya Makinistler Sendikası'nın başkanı Claus Weselsky, "Cuma gününe kadar hiçbir şey elde edemezsek, bir süre ara ve receğiz ve ardından bir sonraki eylem turuna başlayacağız." ifadelerini kullandı.

3 AYDA ÜÇÜNCÜ KEZ GREV

Yük treni sürücülerinin de cuma gününe kadar grevde olması, Alman yük trafiğinin neredeyse beşte birinin demiryolu ile taşındığı tedarik zincirinde endişelere yol açıyor.

Almanya'da makinistler 3 ay içinde üçüncü kez greve gitti. Makinistleri 7 Aralık'ta toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin başarısızlıkla sonuçlanmasından ardından ülke genelinde 24 saatlik uyarı grevine gitmişti.

GDL'ye bağlı makinistler, 15-16 Kasım'da da 20 saatlik grev yapmıştı.

Avusturya'da '2023 muhasebesi ve zorlu yıla hazırlık' toplantısı

KADİM ÜLKER

TÜRKİYE Cumhuriyeti Viyana Büyükelçisi Ozan Ceyhan, Viyana'da çalışmalarını sürdüren Türk basın mensupları ve Sivil Toplum Kurumları temsilcileriyle büyükelçilik binasında bir araya geldi. Viyana, Salzburg ve Bregenz Başkonsoloslarının da katıldığı toplantıda, 2023 yılı değerlendirildi. 2024 yılına ilişkin olası gelişmeler masaya yatırıldı.

DEPREM KAMPANYALARI BAŞARILI OLDU

Büyükelçi Ozan Ceyhan konuşmasına, "2023 çok yoğun, 2024 daha yoğun olacak" sözleriyle başladı. 2023'teki gelişmelere değinen Ceyhan, 6 Şubat'ta meydana gelen depremlerin acısının hala unutulmadığını, bu acıların bir nebze hafiflemesi için Avusturya'da yürütülen yardım kampanyalarında çok başarılı olduklarını söyledi. Avusturya'da toplanan maddi yardımın azımsanmayacak ölçüde olduğunu belirten Ceyhan, 800 ton yardımın turlarla gönderildiği bilgisini paylaştı. Ceyhan, Avusturya'dan giden kurtarma ekiplerinden, konteyner evlere kadar geniş bir yardım ağının gerçekleştirildiğini ifade etti.

Türkiye seçimleri kapsamında Avusturya'da altı bölgede sandık kurulduğunu hatırlatan Ceyhan, seçimler sürecinin sakin ve sorunsuz

atlatıldıklarını belirtti.

AVUSTURYA-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ İYİ GİDİYOR

Avusturya Başbakanı Karl Nehammer'in Ankara ziyaretinin sonuçlarına değinen Büyükelçi, bu ziyaretin sadece Avusturya başbakanlık nezdinde yapılmadığını, ekonomik işbirliği kapsamında çok önemli anlaşmalar yapıldığına dikkat çekti.

Ceyhan, dönemin Türkiye Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun Viyana ziyaretinin ve Viyana sokaklarında yerli otomobil Togg'un doğuşunun Avusturya kamuoyunda olumlu so-

nuçlar doğduğunu belirtti.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nın yüzüncü yılının Viyana'da 100. yıla yararış bir şekilde kutladıklarını ve bu kutlamalara Avusturya politikacılarını da katılmalarını sağladıklarını kaydeden Ceyhan, Avusturyalı siyasi çevrelerle ilişkilerin son yıllarda daha da iyi gittiğini vurguladı.

GÖÇÜN 60. YILI KUTLAMALARINA HAZIRLIK

Ceyhan, 2024 yılının daha yoğun geçeceğini belirterek, Avusturya'da eyaletlerde yapılacak yerel, meslek odalarından İşçi Odası ve Avrupa Parlamentosu seçimlerine de dikkat çekti. Ceyhan, oy hakkı olan Türklerle seçime katılmalarını ve hatta aday olabileceklerse aday olmalarını önerdi.

Diğer taraftan 1924 yılında Avusturya-Türkiye arasında imzalanan "Dostluk Antlaşması" kapsamında yüzüncü yıl kutlaması ve Türkiye-Avusturya arasında 1964 yılında imzalanan işgücü anlaşmasının 60. yılı dolayısıyla yoğun kutlama çalışmalarına girileceğini söyleyen Ceyhan, bu konuda herkese görev düşüğünü hatırlattı.

Daha sonra ise Viyana Başkonsolosu Cafer Mert Özmert, Salzburg Başkonsolosu Günay Babadoğan Ertan ve Bregenz Başkonsolosu Gülseren Çelik, bölgelerdeki gelişmelere değinerek, çalışmalarını anlattı.

Polonyalı çiftçilerin zaferi

ÜLKELERİNİN Ukrayna'ya destek uygulamalarından zarar gören Polonyalı çiftçilerin bir ayı aşkındır süren eylemleri sonuç verdi. Talepleri karşılama talepleri sonlandırırken, benzer zamanda tepkilerini ortaya koymaya başlayan TIR şoförlerinin eylemleri devam ediyor. Çiftçiler yeni Polonya hükümetini Ukrayna'dan yapılan ucuz tahıl ithalatına karşı kendilerini koruyamamakla suçlarken, bir dizi mali destek tedbiri talep etmişti. Eylemlerin sonunda hükümet ile çiftçiler arasında varılan anlaşmayla çiftçiler, mısır üretim sübvansiyonlarının başlatılması, tarımsal vergilerin 2023 seviyelerinde tutulması ve likidite kredilerinin artırılmasını içeren mali destekleri kazandı. Çiftçiler hala en önemli taleplerinin "Ukrayna'dan mal girişinin sınırlandırılması" olduğunu söylüyorlar de, ithalatın kısıtlanmasına yönelik bir kazanımı henüz elde edemediler. Öte yandan, AB Tarım Komiseri Janusz Wojciechowski yaptığı açıklamada Ukrayna'dan şeker, yumurta ve kümes hayvanları gibi ürünlere AB çapında bir kısıtlama getirilmesini talep edeceğini söyledi. Avrupa Birliği yasaları gereğince, bu anlaşmanın uygulanabilmesi için Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilmesi gerekiyor.

Avrupa Yatırım Bankası'ndan Volvo'ya destek

İSVEÇLİ Volvo şirketi, tamamen elektrikli yeni bir araç platformunun geliştirilmesi için Avrupa Yatırım Bankası (EIB) ile 420 milyon avruluk bir kredi anlaşması imzaladı. Yatırımlar, tamamen elektrikli araçlar alanında araştırma ve geliştirme (Ar-Ge), yazılım geliştirme ve yeni nesil üretim teknolojilerinin uygulanmasını kapsayacak. Bu kapsamdaki finansmanın amacını Volvo'nun 2030 yılına kadar tamamen elektrikli araç üretimine geçmesi oluşturuyor. AYB'nin internet sitesi üzerinden aktarıldığına göre Volvo CFO'su Johan Ekdahl şunları söyledi: "Volvo, 2040 yılına kadar iklim-nötr bir şirket olma hedefi doğrultusunda özenle çalışmaya devam ediyor. Bunu gerçekleştirmenin bir yolu da model serimizdeki egzoz emisyonlarını ortadan kaldırmak ve 2030 yılına kadar tamamen elektrikli bir otomobil şirketi olmak için yatırım yapmaktır. AYB ile uzun vadeli bir ilişkimiz var ve bu heyecan verici dönüşüm yolculuğunda bizi desteklemeye devam ettikleri için mutluyuz."

Çin'den Fransa'ya dumping soruşturması

ÇİN Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, yerli likör üreticilerinin talebi üzerine, ithalati yapılan ürünlere anti-dumping soruşturması başlatıldığını açıkladı. Anti-dumping soruşturması, ihracatı gerçekleştiren kaynak ülkenin, rekabet kurallarına aykırı desteklerle ürünlerini ucuza gönderdiği iddiasına dayanıyor. Avrupa Komisyonu ticaret sözcüsü Olof Gill ise yaptığı açıklamada, Avrupa Komisyonu'nun Çinli yetkililerden gelen belgeleri değerlendirdiğini ve AB likör şirketleriyle yakın işbirliği içinde soruşturmaya yardımcı olacağını söyledi. Avrupa Komisyonu ticaret sözcüsü Olof Gill ise yaptığı açıklamada, Avrupa Komisyonu'nun Çinli yetkililerden gelen belgeleri değerlendirdiğini ve AB likör şirketleriyle yakın işbirliği içinde soruşturmaya yardımcı olacağını söyledi. Liköre yönelik soruşturmada en çok etkilenen ise Fransız şirketler oldu ve şirketlerin piyasa değerinin düşmesine yol açtı. Martell'in sahibi Pernod Ricard'ın hisseleri Paris'te yaklaşık %4 düşerken, Rémy Cointreau'nun hisseleri %11'in üzerinde ve Hennessy'nin sahibi Bernard Arnault'nun LVMH'si %1 değer kaybetti. Çin'in anti-dumping soruşturmasının ardından Fransız brendi ithalatına da gümrük vergisi uygulaması ihtimali üzerinde duruluyor. Avrupa Birliği geçtiğimiz aylarda başta elektrikli araçlar olmak üzere, farklı sektörlerde Çin'den gelen ürünlere yönelik anti-dumping soruşturmasını devreye sokmuştu. Çin'in hamlesinin bunun üzerine gelmesi ise bir cevap olarak değerlendiriliyor ve AB ile Çin arasındaki ticaret savaşlarının bir bölümü olarak yorumlanıyor.

ABD Ukrayna için Marshall Planı hazırlıyor

"Gölge CIA" olarak adlandırılan ABD'li düşünce kuruluşu RAND Corporation, savaş sonrası Ukrayna'nın Batı bloku tarafından yeniden inşa edilmesi için ana yöntemleri içeren bir rapor yayınladı. Raporu mali desteğin sorumluluğu AB'ye verilirken, Ukrayna'yı askeri olarak "savunacak" olan ülkenin ABD olması gerektiği üzerinde duruldu. Rapora göre modern dönemin en maliyetli yeniden inşa süreçlerinden biri Ukrayna'da yaşanacak ve sürece önderlik etmek Atlantik ittifakı için faydalı olacak

TOLGA DIŞCI

RUSYA-UKRAYNA savaşında sona doğru yaklaşıyor' fikirleri savaş sonrası izlenecek politikaları da tartışmaya açtı. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) merkezli düşünce kuruluşu RAND Corporation tarafından hazırlanan makale, yeniden inşanın mali yükünü Avrupa Birliği'ne (AB) yüklemeye ve ABD'yi askeri koruma ile görevlendirme çağrısında bulunuyor. "Gölge CIA" olarak bilinen RAND Corporation'da "Savaş Sonrası Ukrayna: Başarılı ve Güvenli Bir Toparlanma için Planlama" başlığıyla yayınlanan makale, ABD'nin Ukrayna'nın yeniden inşasına ortaya çıkacak ekonomik ve siyasi boşluğu doldurmak adına harekete geçeceğini gösteriyor.

EN BÜYÜK YENİDEN İNŞA PROJESİ

RAND'ın kıdemli ekonomisti Howard Shatz, bu süreci "modern tarihin en büyük yeniden inşa projesi olabileceği" sözleriyle tarif ediyor. Shatz, "Burada durum Irak ya da Afganistan gibi olmayacak. Burada bir iç isyan yok. Bu daha çok İkinci Dünya Savaşı ya da Berlin Duvarı'nın yıkılmasından sonra Avrupa'da yaşananlara benzecek." değerlendirmesi yaptı.

Ukrayna'nın savaştan önce de Avrupa'nın en yoksul ülkesi olduğuna ve ülkede önemli oranda yolsuzluk yaşandığına işaret eden rapor, Ukrayna'nın ye-

niden inşa edilebilmesi için savaş sonrası "yeni bir yörünge" benimsemek zorunda olduğu ifade edildi.

BATI, NATO ÜYELİĞİ KONUSUNDA ÇEKİNGEN

Raporun yorumuna göre savaşın sonunda Batı'nın Ukrayna'nın savunmasını sağlamak gibi bir sorumluluğu var. Öte yandan Ukrayna'yı NATO'ya katmaya çalışmakta tereddüt edildiği öne çıkıyor. "Ukrayna'yı NATO'ya dahil etmek bir seçenek ama bu sadece seçeneklerden biri. ABD ve diğer müttefikler bunun yerine Ukrayna'ya kendi savunmasını oluşturması için silah ve eğitim sağlamaya devam edebilirler. Ayrıca Rusya'nın sınırlı tekrar geçmesi halinde kendi güçlerini göndermekle tehdit edebilirler. RAND'da diplomasi ve güvenlik alanında seçkin bir kürsü sahibi olan ünlü diplomat James Dobbins de "NATO'nun Rusya'yı caydırmak için Ukrayna'nın üyeliğine ihtiyacı yok" demişti."

RAND araştırmacılarının farklı ülkelerdeki doğal afet ve savaş gibi yıkımlardan sonra gerçekleştirilen yeniden inşa süreçlerini tarihsel olarak incelediğini aktaran rapor, Ukrayna'nın yeniden inşasını Ukraynalılara bırakmamak gerektiğine vurgu yaptı. Raporun yazarlarından politika

araştırmacı Gabrielle Tarini, "Aslında, incelediğimiz doğal afetlerin çoğunda, bu yerel topluluklar böylesine büyük bir yeniden yapılanma çabasına yönelecek personel, uzmanlık ve süreçlerden yoksundu. Dolayısıyla Ukrayna'daki çabaları mümkün olduğunca yerelleştirmek isterken, toplulukların sahip olacağı kapasite kısıtlamalarını da göz önünde bulundurmanız gerekiyor."

RUS VARLIKLARINA EL KOYMAK HUKUKA AYKIRI

ABD'nin Rusya Merkez Bankası'na ait önceden dondurulmuş fonları gasp etmeye yönelik kanun hazırlığına da değinilen raporda, Batı'nın 300 milyar dolarlık bir kaynak beklentisinin yeterince güvenli olmadığına altı çizildi: "Batılı ülkeler Rusya'nın yaklaşık 300 milyar dolarlık mal varlığını dondurmuş durumda. Ancak bu varlıklara el koymanın ve bunları yeniden inşa için kullanmanın uluslararası hukuk çerçevesinde yasalacağı hiç de açık değil."

YENİ MARSHALL PLANI

Rapora göre sorunun büyüklüğü göz önüne alındığında, birçok yorumcu Ukrayna için yeni bir Marshall Planı çağrısında bulundu. İkinci Dünya Savaşı sonrası uygulanan politikaların ABD yardımı ve özel sermayenin ilgili ülkelere girmesi şeklinde çalıştığı hatırlatıldı ve bunun aynı şekilde Ukrayna için işletilebileceği iddia edildi: "Marshall Yardımı -ve aynı zamanda NATO'nun kurulması- Avrupa'nın yeniden inşası için ihtiyaç duyduğu istikrar sağladı. Ancak genellikle göz ardı edilen şey, toparlanmayı esas olarak finanse edenin uluslararası yardım değil, özel yatırım olduğudur. Orta Avrupa, Ukrayna için daha yakın bir emsal teşkil edebilir. Orada bazı ABD yardımları, küçük ve orta ölçekli şirketlere yatırım yapan girişim fonları sek-

linde geldi. Bu fonlar bankaları canlandırdı ve Polonya ve Macaristan gibi yardım alan ülkelerin yanında Avrupa Birliği'nin tek pazarına katılmalarına yardımcı olmak için endüstrileri yeniden inşa etti."

Raporun araştırmacıları, Ukrayna'nın ekonomik vizyonunun Avrupa Birliği'ne katılım şeklinde şekillenmesi gerektiği üzerinde ayrıca durdu.

AB'NİN PARASI, ABD'NİN SİLAHI

RAND'ın raporu, Ukrayna'nın yeniden inşası ile ilgili görev bölümünü de üç kategoride şöyle inceledi: "AB, ekonomik toparlanmanın yönetilmesi konusunda liderliği üstlenmelidir. ABD, güvenlik ile ilgili konularda liderliği üstlenmelidir. Ukrayna, paranın iyi harcandığından ve sürecin şeffaf olduğundan emin olmak için bağımsız bir genel müfettiş atmalıdır."

Öte yandan savaş sonrası ülkeye milyarlarca dolar sermaye girişi olacağını aktaran rapor, üçlü koordinasyonu sağlamak ve Ukrayna'nın "ihtiyaçlarını" karşılamak üzere uluslararası "özel temsilciler" atanması çağrısında bulundu.

HEDEF UKRAYNA'YI AB'YE KATMAK

"Avrupa kurumlarına tamamen entegre olmuş, güvenli ve ekonomik açıdan müreffeh bir Ukrayna inşa etmek, Atlantik'in her iki yakası için de faydalı olacak ve küresel güvenlik ve Batı demokrasisi için bir nimet olacaktır." ifadelerinin kullanıldığı raporda uzun sürecek yeniden toparlanma süreci için Batı'nın şimdiden ek kaynaklar yaratması gerektiğinin de üzerinde duruldu. Raporu aktarılanlara göre Ukraynalı ekonomistler yeni enerji santralleri, modern binalar, işgücü geliştirme programları, hukuk reformları, bilim parkları ve elektrikli araç üretim merkezleri için ihtiyaç duyulacak yatırım ve finansal destek miktarının 750 milyar doların üzerinde olacağını hesapladı.

İngiltere düşük yatırımla boğuşuyor

LONDRA merkezli The Guardian gazetesinde İngiltere hükümetinin mevcut düşük yatırım politikalarını eleştiren bir yazı kaleme alındı. Makalede, ekonomik durgunluğun daha da artacağı enflasyonun düşmeyeceği vurgulandı. İngiltere'de ücretlerin 2028 yılına kadar reel olarak 2008 seviyesinin altında kalmasının beklenildiğini aktaran makale, İngiltere'nin Avrupa'da gaza en bağımlı ekonomilerden biri olduğu ve gaz fiyatlarının hala tarihi ortalamasının iki katının üzerinde seyrettiği hatırlatıldı.

Ekonomiyi yeniden ayakları üzerine oturtmak için daha fazla yatırıma ihtiyaç olduğuna ancak hükümetin enflasyon gereğiyle bundan geri durduğuna dikkat çekildi: "Enerji sisteminin yenilenmesi, hanelerin ve sanayinin daha verimli hale getirilmesi ve istihdam imkanları oluşturulabilmesi için daha fazla yatırım yapılması gerekiyor. Maliye Bakanı Jeremy Hunt, daha fazla yatırıma daha yüksek enflasyona yol açacağını ve İngiltere Merkez Bankası'nı faiz oranlarını yükseltmeye zorlayacağını savunuyor. Milletvekilleri de buna destek veriyor ama kamu yatırımlarının sağlanabileceği faydaları neredeyse hiç duymuyoruz."

KAMU YATIRIMLARI DÜŞÜŞTE

Makalede kamu yatırımlarındaki planlı gerilemeye de dikkat çekildi: "Hükümet 2022 yılında nakit kamu yatırımlarını dondurdu. Bu da 5 yıl içinde kamu yatırımlarının GSYİH'in yüzde 1,8'ine düşeceği anlamına geliyor. Daha yüksek kamu yatırımlarının ekonomik büyümeyi artırdığına dair önemli kanıtlar vardır. Mali borçlanma ve harcama arasındaki değişikliklerin, enflasyon %2 hedefine yakınsa ve insanlar böyle kalmalarını bekliyorsa, enflasyon üzerinde çok küçük bir etkisi vardır."

YATIRIMLARI DURDURMAK ENFLASYONU ÇÖZMÜYOR

Makaleye göre kamu harcamalarının gerçek sonuçları, hükümetin tezleriyle çelişiyor: "Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) baş ekonomisti geçen yıl şöyle yazmıştı: "Mali sıkılaştırmanın enflasyon üzerindeki etkileri küçük görünüyor." İngiltere Merkez Bankası (BoE) ve Uluslararası Ödemeler Bankası'ndan (BIS) ekonomistler de ekstra devlet

borçlanmasının enflasyon üzerindeki etkisini çok sınırlı bulmaktadır. Yakın zamandaki deneyimler de bunu göstermektedir: ABD hükümeti geçen yıl İngiltere'den çok daha yüksek bir bütçe açığına sahip olmasına rağmen, ABD enflasyonu daha düşük bir seviyeye geriledi."

ESAS RISK YATIRIM YAPMAMAK

Yazıda kamu

Jeremy Hunt

NEZLE, GRIP KOL GEZİYOR

PROF. DR. RAMAZAN İNCİ
TIBBİ MİKROBİYOLOJİ UZMANI

GEÇEN haftayı hastalıkla geçirdik. Ben hasta, hanım hasta torunlar desen sorma! Evde yatak döşek serildik. Ateş dalgalı. İştah yok. Bitkinlik yorgunluk. Adım atacak hal hiç yok. Döşek yorgan sere serpe.

Hastanelerin acilleri ise tıklım tıklım. Öksüren aksıran... Kış döneminde artan sayıda grip ve nezle... Solunum yolu hastalıkları. Ayrıca solunum sinsiyal virüsü (RSV) vakaları. Sayıların arttığı hastanelerdeki kalabalıktan belli. Gidatlı belirsiz ve ne kadar yaygın olacağını tahmin etmek imkansız.

Kışın ortasındayız ve sıcaklıklar düştü. Bu dönemde hasta hissettiğinizde ne yapmamız ve ne yapmamamız gerektiğini düşünmek için iyi bir zaman. Soğuk algınlığı, grip ve diğer solunum yolu hastalıkları, insanların daha çok kapalı mekanlarda ve başkalarına daha yakın olması nedeniyle virüslerin daha kolay yayıldığı soğuk aylarda daha yaygın olma eğilimindedir.

Solunum yolu virüsüne yakalanırsanız, kendinizi daha iyi hissetmenize ve başkalarını korumanıza yardımcı olabilecek bazı tavsiyelere uymak hepimizin sorumluluğu.

BOL BOL SU

Nezle grip iseniz en önemli şey bol su içmek. Çünkü vücudumuzun çoğu sudan ibaret.

Kanın çoğu da sudan ibarettir. Kan ise oksijen ve besin maddelerinin vücuda dağıtılması açısından önemlidir. İçme suyunun dolaşımdaki kan hacmini sağlar. Bağışıklık sisteminize yardımcı olur. Kafeinsiz içecekler ve sıcak bir anne çorbası da çok işe yarar. Vücudun susuz kalmaması bireysel ihtiyaçlara ve değişen koşullara bağlıdır.

Hele ateşli hastalık durumlarında, terledinizse daha çok suya ihtiyaç var. Meyve ve sebzelerin çoğu da sudur. Bol bol meyve ve sebze şifa kaynağı.

SAKIN HA!

Hasta iken çok tuzlu yiyecekler yemeyin, alkol tüketmeyin veya kahve ve soda gibi kafeinli içecekler içmeyin. Çünkü su kaybına yol açabilirler.

ALEV GİBİ YANIYORUM

Grip, koronavirüs ve RSV gibi virüsler ateşe neden olabilir. Ateş, vücudun bu virüslerle savaşımını bir işaretidir ve hastalardan ateşe bağlı olarak üşümeler olur.

Bu durumda sıcak kalmak, üşümenin verdiği rahatsızlığı azaltacak ve bağışıklık savunma hücrelerini hedeflerine taşımak için kanın dolaşmasına yardımcı olacaktır.

Tabii ki kendinizi daha iyi hissetmeniz için ateş düşürücü ilaç almak sorun olmaz.

İSTİRAHAT ŞART

Bol bol dinlenmek önemli. Hele uykuyu. Vücudunuza iyileşme ve bağışıklık sisteminizin çalışmasına bir yardımcıdır. Büyüklük için günde yedi ila dokuz saat uykuya ideal.

Hasta olduğunuzda uykuya aslında oldukça önemlisiniz, çünkü ne kadar çok uyursanız o kadar çabuk iyileşirsiniz.

HİJYENİK KAL

Özellikle aileniz veya arkadaşlarınızla birlikte yaşıyorsanız, ellerinizi sabun ve suyla yıkayın ve iyi bir hijyen uygulayın. Hasta olduğunuzda evden çıkmaz gerekiyorsa da maske takın.

Sabun ve su yoksa en az % 60 alkol içeren bir el dezenfektanı da işe yarar. El hijyeni aynı zamanda hastalığın diğer insanlara bulaşmayı azaltır. Mutfak tezgahlarınızı, masalarını ve virüslerin yaşayabileceği diğer sert yüzeyleri de silmeyi unutmayın. İş yerinize gitmeden önce ellerinizi de yıkayın, bağışıklığı zayıf olabilecek arkadaşlarınızı düşünün.

Mümkünse bu dönemde evden çalışın.

ALO DOKTOR!

Belirtiler devam ederse veya kötüleşirse doktorunuza görünün. Bir hekime görünmeden ya da hastaneye gitmeden önce kaç gün beklemenizi gerektiği konusunda genel bir kural yok.

Çünkü hastalığın seyri kişiden kişiye değişebilir. Bazen birisinin ateşi hemen yükselebilir ve bu durumlarda genellikle tıbbi yardıma başvurulur. Virüs enfeksiyonlarını takip eden ikincil enfeksiyonların çoğunun, kişinin hastalığa ilk yakalanmasından beş ila 10 gün sonra ortaya çıkar. Grip kişinin bir haftaya kadar kendini hasta hissetmesine neden olabilir. Hastaliksız bir kış dönemi yaşayalım.

NOT: Burada yazılanlar tıbbi tavsiye, teşhis veya tedavi uygulamasını teşkil etmez. Özel tıbbi ihtiyaçlarınız da dahil olmak üzere teşhis ve tedavi için daima hekiminizle görüşün. Tıbbi bir sorunuz veya rahatsızlığınız varsa veya olduğundan şüpheleniyorsanız, lütfen derhal yetkili bir hekim veya sağlık kuruluşuna başvurun. Tıbbi bir acil durumda karşı karşıysanız, hemen 112'yi arayın veya acil tıbbi yardım isteyin.

GRIP
VE KOVID
VAKALARI
ARTIYOR

HASTALIKTAN KORUNMANIN YOLLARI: MASKE, MESAFE, HİJYEN, AŞI

Havanın soğumasıyla her yıl olduğu gibi virüsler de harekete geçti. Avrupa'da grip ve Kovid vakalarda artış yaşanıyor. İspanya'da hükümet, sağlık kuruluşlarında maske takılmasını önerdi. Almanya'da uzmanlar, 'grip salgını var' uyarısında bulundu

MERAL AKKAYA

GRIP vakaları kışla birlikte artışa geçti. İnfluenza, RSV, Kovid-19... Virüsler yine kol geziyor. Son haftalarda özellikle grip vakalarında artış gözleniyor. Uzmanlar artışı ocak ve şubat aylarında süreceğine dikkat çekiyor. Soğuk havalarla birlikte tırmanışa geçen üst solunum yolu enfeksiyonları her yaşta insanda görülüyor. Kimileri bu rahatsızlıkları hafif atlatırken kimilerinde; özellikle de risk grubundakilerde daha ağır seyrediyor.

'MASKE TAKIN' TAVSİYESİ

Avrupa'da grip ve Kovid salgını artarken İtalya, ülkede solunum yolu hastalığı enfeksiyon oranlarının rekor seviyeye ulaştığı uyarısında bulundu.

İspanya'da hükümet, son haftalarda büyük artış gösteren grip başta olmak üzere Kovid-19 gibi solunum yolu enfeksiyonu vakaları nedeniyle hastanelerde veya sağlık merkezlerinde maske takılmasının zorunlu hale getirilmesini önerdi.

Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi, insanların kendilerini hasta hissetmeleri halinde evde kalmaları ve kalabalık yerlerde veya sağlık hizmeti verilen ortamlarda maske takmalarını tavsiye etti.

Yaşlı ve kronik hastalığı bulunanların aşı olunmasını öngören ulusal talimatlara mutlaka uymaları gerektiği belirtilen açıklamada, gripin artık, aralarında Kovid-19'a neden olan Sars-CoV-2 virüsü de dahil olmak üzere diğer yaygın solunum yolu patojenlerinden daha yük-

sek seviyelerde görüldüğü kaydedildi.

ALMANYA'DA GRIP SALGINI

Almanya'da da solunum yolu hastalıklarında artış var. Geçtiğimiz ay grip vakalarında önemli artış olduğunu açıklayan Robert Koch Enstitüsü (RKI) uzmanları, artık kesin konuştular ve "Almanya'da grip salgını başladı" dedi. Enstitü, salgından okul çağındaki çocuklar ve genç yetişkinlerin en çok etkilenecek kesim olduğunu belirtti. Domuz gripinin yeniden ortaya çıktığını da aktaran RKI, yaşlıların grip nedeniyle risk altında olduğunu vurguladı.

Son haftalarda artış görülen üst solunum yolu hastalıklarını ile ilgili İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Enfeksiyon Hastalıkları Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alper Şener, Aydınlik Avrupa'ya konuştu.

İYİLEŞME SÜRECİ UZADI

Prof. Dr. Alper Şener, yeni tip koronavirüsün (Kovid-19) mevsimsel hale dönmesiyle diğer virüslerin daha yaygın şekilde görülmeye başladığını anlattı. Şener, "Mevsimsel artış dönemindeyiz vakalar bir süre daha artarak devam edecektir. Şubat sonuna kadar devam edebilir. Artışın ana sebebi hastalıkların hepsinin birden başladı. RSV'nin ciddi artmamasını beklerken

birden bire hepsi geldi. Hatta nadir görüldüklerimizde eklenince aciller doldu taştı." değerlendirmesinde bulundu.

Nefes darlığı oluşturmamayan ve balgamsız kronik öksürüğe neden olan, belirtileri Kovid-19 ve influenzaya benzeyen, solunum yolunu etkileyen virüs RSV'nin iyileşme sürecinin 15-20 günü bulabildiğine dikkati çeken Şener, "Son dönemde görülen grip vakalarının ciddi kesimi genç yetişkin. İyileşme süreci uzun. Dolayısıyla ben ciddi kesimin RSV olduğunu düşünüyorum." dedi.

AŞI VE MASKE UYARISI

"Aşı temel önlem. Ağır hastalığı önleyici" diyen Şener, "Kastalanmayı önleyen ise maske. Aşı ve maskeden; bu ikiliden vazgeçmek akılcı olmaz." uyarısında bulundu.

Hastalara önerilerde bulunan Şener, "Bol su içmelerini, burun akıntısı, tıkanıklığı olduğu zaman buldukları ortamda nem oranını artırmalarını tavsiye ediyoruz. Çünkü ev içi ısılarının yüksek olması da havanın kuru olması da öksürüğe ve burun akıntısına, burun tıkanıklığına devam etmesine sebep olabiliyor. Çok ciddi anlamda ateş olmadığı sürece herhangi bir antibiyotik kullanmalarını önermiyoruz." ifadelerini kullandı.

PANİK OLACAK BİR ŞEY YOK

Hastalar viral enfeksiyonu atlattıktan sonra üstüne yerleşen enfeksiyonların zatürre gibi hastalıklara neden olabileceğini hatırlanan Şener, şunları kaydetti: "Bu tablolarda bunu ayırt etmek için mutlaka bir hekime başvurup solunum seslerinin dinlenmesi, gerekirse akciğer grafisi ve tomografiyle, akciğerde bir tutulum olup olmadığına bakılması, gerekirse de bir an önce antibiyotik tedavisine başlanması gerekiyor. 65 yaşın altında gruplarda panik olacak bir şey yok. Devam eden öksürük RSV, parainfluenza ya da insan metapneumovirusu yaptığı hasarın devam süreci, nekahat döneminin uzun sürmesinden kaynaklanıyor. 65 yaş üstündeyseniz bu süreç devam ediyorsa ardından gelebilecek olan bakteriyel enfeksiyon açısından dikkat etmek lazım. Çünkü bakteriyel enfeksiyonlara maalesef antibiyotik tedavisine ihtiyacımız oluyor ve maalesef bazı kişilerin de yatarak tedavi olması gerekiyor."

KORONAVİRÜS MEVSİMSEL HALE GELDİ

Birçok hastanın uzun süren öksürük ve gribi Kovid-19 ile karıştırdığını anlatan Şener, "Kovid-19 da belli semptomlarla ortaya çıkıyor ama bu kadar uzun süre devam eden alt solunum yolu enfeksiyonu semptomuna sebep olduğu dönemlerde değiliz. Koronavirüs artık mevsimsel hale geldi. 65 yaş üstü için ciddi anlamda odaklanmamız gerekiyor. 65 yaş altındakiler için Kovid-19'la ilgili olağanüstü bir durum yok." dedi.

Yağlı besinler Kovid-19 riskini tetikliyor

BİLİM insanları daha az yağ tüketmenin, aynı zamanda Kovid-19 gibi bulaşıcı hastalıklara karşı korunmanıza da yardımcı olabileceğini keşfetti. ABD'deki Kaliforniya Üniversitesi'nden araştırmacılar, yüksek yağ içeren diyetleri uygulayan deneklerde gen ifadesinde önemli değişiklikler tespit etti.

Araştırmacılar, çalışmalarının yüksek yağlı diyetlerin yalnızca obezite, kolon kanseri ve sinirlilik ile bağlantılı genleri etkilemediğini, aynı zamanda bağışıklık sistemi, beyin fonksiyonu ve Kovid-19 riski ile ilgili

genler üzerinde de etkisi olduğunu gösterdiğini söyledi.

Scientific Reports'ta yayımlanan çalışmada, araştırmacılar üç grup fareyi, kalorilerin en az yüzde 40'ının yağdan geldiği üç diyetten biriyle besledi. Daha sonra farelerden alınan ölçümler, düşük yağlı bir diyet uygulayan kontrol grubuyla karşılaştırıldı. 24 haftalık çalışma süresi boyunca, az yağlı bir diyetle karşılaştırıldığında, her üç fare grubunun da "gen ifadesinde değişikliklerle ilgili" deneyimler yaşadığı keşfedildi.

Alzaymır hastalığında 5 farklı tip keşfedildi

YENİ bir araştırmada alzaymır'ın 5 alt tipi belirlendi. Gözlemsel bir çalışma sonuçlarına göre yapılan bu sınıflama alzaymır tipine göre tedavinin önünü açabilir.

Amsterdam Alzaymır Merkezi, Amsterdam UMC ve Maastricht Üniversitesinden araştırmacı Betty Tijms ve meslektaşları, alzaymır hastalığı olan 419 kişinin beyin omurilik sıvısındaki 1058 proteini inceledi. Bu grupta 5 biyolojik varyant olduğunu buldular. İlk varyant, artan amiloid üretimi ile karakterize edildi. İkinci tipe ise kan-beyin bariyeri bozulur ve amiloid üretimi azalır ve sinir hücresi büyümesi azalır.

İlr. Ayrıca varyantlar, protein sentezinin derecesi, bağışıklık sisteminin işleyişi ve beyin omurilik sıvısı üreten organın işleyişi açısından da farklılık gösterir. Farklı alzaymır varyantlarına sahip hastalar, hastalığın diğer yönlerinde de farklılıklar gösterdi.

Bulgular ilaç araştırmaları açısından büyük önem taşıyor. Bu, bir ilacın alzaymır hastalığının yalnızca bir varyantında işe yarayabileceği anlamına geliyor. Örneğin, amiloid üretimini engelleyen ilaç, amiloid üretiminin arttığı varyantta işe yarayabilir ancak amiloid üretiminin azaldığı varyantta zararlı olabilir.

AYDINLIK
AVRUPA

Yıl: 3
Sayı/Nr.: 145
14 Ocak 2024 PAZAR

Yayın Sahibi:
İmece Basın ve Yayıncılık Ticaret Limited Şirketi

Genel Müdür
(Tüzel Kişi Temsilcisi)
Osman Erbil

Genel Yayın Yönetmeni:
Yener Güneş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Nadir Temeloğlu

Yazı İşleri Müdürü:
Meral Akkaya

Muhabirler:
Can Çakır, Mirza Çelik, Şafak Erdem, Tolga Dişçi, Yunus Emre Özgün

Sayfa Tasarımı:
Mustafa Titiz

Yönetim Yeri: Asmalı Mescit Mahallesi İstiklal Caddesi
Deva Çıkmaçı No: 3/4 Beyoğlu - İstanbul
İletişim: +90 1511 8958982 / avrupa@aydinlik.com.tr
Aydınlik gazetesinin her pazar yayımlanan ücretsiz ekidir.

Sosyal Medya Hesaplarımız

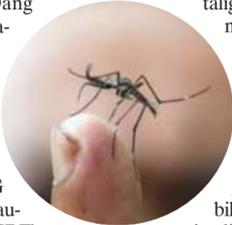
@aydinlikavrupa @AvrupaAydinlik

İsviçre'de Dang humması vakaları 10 kat arttı

İSVİÇRE'DE Halk sağlığı Dairesi

(BAG), Dang humması vakalarının 2 yılda 10 kat arttığı ve 26'dan 261'e çıktığını duyurdu. BAG Sözcüsü Claudio Zaugg, SRF'ye verdiği demeçte, "Dang Humması'na yakalananların tamamı yurt dışında enfekte oldu. Pandemi'nin sona ermesiyle hastalıkların küresel yayılımı arttı" diye konuştu. Virüsün, Güneydoğu Asya, Latin Amerika ve Afrika ülkelerinde bulunan kap-

lan sivrisineklerinden bulaştığı belirtildi. Hastalığa yakalananlarda ateş, kas spazmı ve şiddetli eklem ağrılarının görüldüğü bildirildi. İsviçreli bilim insanları virüsü taşıyan kaplan sivrisineğinin İsviçre'nin tüm kantonları yayıldığını duyurdu. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre, geçtiğimiz yıl dünya genelinde Dang Humması'na bağlı vaka sayısı 5 milyona yükseldi.

'Şiddet uygulayanlara ağır ceza verilmeli'

ALMANYA'DA sağlıkta şiddetin artması üzerine hükümet harekete geçti. Sağlık Bakanı Karl Lauterbach daha ağır cezaların yolda olduğunu açıkladı. Özellikle korona salgınından bu yana sağlık çalışanlarına yönelik şiddet vakalarının da gözle görülür bir artış yaşandı. Sağlık Bakanı Karl Lauterbach da hekimlere ve sağlık emekçilerine yönelik şiddete daha ağır cezalar getirilmesini talep etti. Yılbaşı akşamı, Berlin'deki bir hastanenin acil servisinde bir hasta ile 2 erkek kardeşi, hasta bakıcısı bayılına kadar dövmüştü. Saldırganlar ayrıca bir hekimi de darp etmişti. Lauterbach, olaya ilişkin açıklamasında "Bu tür davranışlarda bulunanlara cezaların artırılması ve böyle davranan hastanın giderlerini kendileri veya yakınlarının karşılaması için yasal düzenlemelerin değiştirilmesi yönünde çalışmalar yapıyoruz" ifadelerini kullandı.

Parlamento Binası

Buda Sarayı gece manzarası ve Zincir Köprü

Tuna'nın nazlı şehri Budapeşte...

Gellert Tepes'inden Tuna Nehri

TÜLİN UYGUR

tulin.uygur@aydinlik.com.tr

TUNA Nehri'nin ayırdığı Buda ile Peşte 1849 yılında yapılan ilk köprü'nün ardından birleşince Budapeşte doğmuş, nazlı ve kibar bir şehir çıkmış ortaya. Bir de Obuda eklenince bu ikiliye Budapeşte Avrupa'nın kalbine yerleşmiş. Dantel gibi işli binaları, parkları, irili ufaklı heykelleri, toplu taşımalarıyla nefes alınabilen bir tarih, kültür ve sanat şehri Budapeşte.

Avrupa'nın tam ortasında olmak kolay değil. Romalılardan bu yana hep savaşların içinde olmuş, çigüenmiş, istila edilmiş. Ama direnmiş, her defasında ayağa kalkmış. Ayaklanmayı öğrenmişler. 1848'de tüm Avrupa devrimlerle çalkalanırken Macar devrimciler de mutlak yetçi, gerici ve işgalci Viyana yönetimine karşı ayaklanmışlar. Çarlık Rusya'sının yardımını alan Avusturya hanedanının devrimcileri ezmesi zor olmamış. Devrim önderlerinden Lajos Kossut Osmanlı'ya sığındıktan sonra 2 yıl Kütahya'da yaşamış. Sonra da İtalya'da sürgünde tamamlamış ömrünü. I. Dünya Savaşı sonrasında paramparça olan koca Avusturya-Macaristan imparatorluğu henüz onur kırıcı Trianon antlaşmasını (1920) imzalamadan yeni bir devrim dalgası gelişmiş Béla Kun önderliğinde. Béla Kun, I. Dünya Savaşı'nda Rusya'da esir düşen bir Macar subayı, Rus devrimi sonrasında eski esirlerden devrim tuğayı kuranlardan. 1919'da Macar Sovyet Cumhuriyeti'nin kuruluşuna önderlik etmiş. Ama bu kez

Son Osmanlı Beylerbeyi Arnavut Abdurrahman Paşa'nın mezar taşı

de savaş mağlubu bir imparatorluğun topraklarını paylaşmanın heyecanıyla Romanlar işgal edermiş Budapeşte'yi ve Macar Sovyet Cumhuriyeti'ne son vermişler. Yıllar sonra sıra Nazi Almanya'sının işgaline gelmiş. Kızıl Ordu yardımıyla kurtulmuşlar, nihayet 1949'da Macar Halk Cumhuriyeti kurulmuş. 1956'da yeni bir Macar isyanı sahnelenmiş. Sovyetlere karşı yapılan bu isyan da başarıya ulaşmamış ama Macaristan, Varşova Pakti içerisinde kalarak, diğer

Pakt ülkelerinden daha bağımsız bir çizgide, sosyalist tek parti rejimini sürdürmeyi başarmış. 1989'da "demir perde"nin yıkılmasının ardından Sovyetler Birliği ile tüm ilişkilerini koparan Macaristan, "halk"ı atverir cumhuriyetten. Macaristan Cumhuriyeti önce NATO ardından da AB üyesi oldu!

'ALDI NEMÇE BİZİM NAZLI BUDİN'İ'

Budapeşte'de gezip Budin'i anlamak, Türk izlerini aramamak olmaz. 1526 Mohaç zaferinin ardından Macaristan Krallığı Osmanlı İmparatorluğu'na bağlanmış. Kanuni Sultan Süleyman 11 Eylül 1526 günü girmiş Budin'e, yani Buda'ya. Bir de Budin eyaleti kurulmuş. Evliya Çelebi'nin yazdığına göre Budin eyaletine 25 cami, 47 mescit, 12 medrese, 16 mektep, 10 tek-

ke-türbe, 2 hamam, 9 han, 8 ılıca, 75 sebze, 3500 ev, 1 baruthane, 1 saat kulesi, 1 bedesten inşa edilmiş. Nazlı Budin, İstanbul, Bursa ve Edirne'den sonra en sevilen Osmanlı şehri olmuş. Tam 145 yıl hüküm sürmüş bu topraklarda Osmanlı, kimi uzun kimi kısa süre görev yapan 75 beylerbeyi atamış, örneğin Sokullu Mustafa Paşa 12 yıl kalmış görevde.

Nemçe, Osmanlıların Habsburglar yani Avusturya için kullandığı ad. II. Viyana Kuşatmasının başarısızlık sonuçlanmasının ardından Kutsal İttifak Güçleriyle birlikte Budin'i kuşatan Habsburg ordusu 1686 yılında Avusturya Arşidüküğü adına hem Budin'i hese nazlı Budin eyaletini ele geçirmiş. Dışarıdan yardım gelmeyince bir avuç Osmanlı askeri ne yapmış? Kanlarının son damlasına kadar direnirler Budin kalesinde. Son Budin Beylerbeyi Arnavut Abdurrahman Paşa, Beç Kapısı'nda şehit düşer. Macarlar gömer Paşa'yı. Mezar taşına da "145 yıllık Türk egemenliğinin son Budin Valisi Abdurrahman Abdi Arnavut Paşa, bu yerin yakınında 1686 Eylül ayının 2. günü öğleden sonra yaşamının 70. yılında makut oldu. Kahrman düşmandı, rahat uyusun" yazırlar. O günden sonra da Budin Buda olur. Osmanlı'da ise nazlı Budin için ağıtlar yakılır, Nemçe'ye kahredilir. Ta ki I. Dünya Savaşı'nda aynı saflarda Kapatır dağlarında çarpışınca, Rusya'daki esir kamplarında kader birliği yapmaya kadar. Bugün 15. Kolordu'nun evlatlarından 480'i, 1926'da Türk hükümetinin çabalarıyla

kurulan Budapeşte Türk Şehitliği'nde yatmakta. Budapeşte'de az sayıda Osmanlı eseri kalmış. Sadecce çeşitli izleri görmek mümkün, o kadar. Kökü Orta Asya'ya uzanan dil ak-

Dohany Sokağı Sinagogu Yahudi Soykırım Gümüş Ağacı

rabalığının ise yok olması kolay değil, belki de bu yüzden halen 6-7 sokağın adında "Török" yani Türk kelimesi var.

BUDA VE PEŞTE

Şehrin Buda yakası daha sakin ve derli toplu, daha zengin. Tepeden tüm şehri ve nazlı nazlı akan Tuna'yı seyretmek müthiş! Üstelik gecesi bambaşka bir güzel. O ince işli binaların ışıklandırılmış hali harika. Buda tarafında gezilecek yerler çok. Zevkli molalarla yürüyerek dolaşmak mümkün. Türk izlerinin de en çok olduğu yer Buda. Kale, birkaç kapının üzerindeki tabelalar, Gül Baba Türbesi,

Vajdahunyad Sarayı bahçesindeki "Anonim" isimli heykel aynı adı taşıyan ve ilk tarih kitaplarını yazan kişiye aitmiş. Elindeki kaleme dokunmak uğur getirmiş

küçük bir Osmanlı mezarlığı, son beylerbeyinin mezarı, ılıcalar ve "Kemal Atatürk sokağı". Kaleden Citadelle tarafına doğru inerken, yeşillikler arasında küçük bir yolda gördük sembolik sokak tabelasını. Ne yalan söyleyeyim, kendisinin yok olurken dirilttiği, var ettiği vatanında yobazların silmeye çalıştığı adı, burada birdenbire tabelada görünce boğazım düğümlendi. Ne mutlu! Mustafa Kemal Atatürk yaşıyor! Her yerde, her zaman!

Şehrin Peşte yakası canlı, kalabalık ve temposu yüksek. Bir koşturmaya var sabah ve akşam saatlerinde. Evine giderken ekmeğini, pastasını almak isteyenler aceleci ama adil, kuyruklar çok düzensiz, insanlar saygılı. Bu koşturmada herkesin oturup dinlenebileceği irili ufaklı küçük parklar, meydanlar var. Zaten tüm şehir ruhu dinlendiren heykeller, kitapçılar, galeriler ile dolu. El işlerinin en güzelini ve titansını bulabileceğiniz küçük tezgahlardan alışveriş yapmak bir zevk. İnsan ilişkileri sıcak ama seviyeli, dostça ama çerçevesi belli. Uzun kırmızı Macar berberlerinden, ete, sebze, hamur işlerine, hazır yemeklere ve ıvır zıvıra kadar her şey satılan kapalı pazar yerinde bir şeyler atıştırırken etrafı seyretmek çok keyifli. Cıvırlı insanlarla dolu yürüme caddeleleri, Tuna boyunca yürüyüş yollarıyla çok güzel ve dinlendirici bir şehir Budapeşte. Binalar 18.yy. sonları ve 19. yy. başlarından kalma, küçük geçitler, pasajlarla dolu. İkinci Dünya Savaşı'nın bombalarıyla yıkılan ama ayağa kalkan, kendini onaran bu şehirde, hoyratça ranta kurban edilen Beyoğlu ve eski İstanbul için bir kez daha yürüdüğüm kanadı.

Kemal Atatürk patikası

Buda Kalesi

BUDA Sarayı tüm Budapeşte şehrine hakim bir tepede, kalenin içinde yer alıyor. Tüm bölge 1987'den bu yana UNESCO Dünya Mirası listesinde. Aslan başlı ünlü Zincir Köprü'den (Asma Köprü) geçtikten sonra Buda tarafından bir feniküler ile çıkılabilir. 1200 yıllarda yapımı başlayan saray defalarca yıkılmış,

yanmış, bombalanmış ama hep aynı yerde yeniden yapılmış. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra şimdiki haline kavuşmuş. Kalenin arka kısmında uzunluğu 6 km. ulaşan yeraltı dehlizleri var. İkinci Dünya Savaşı'nda bu dehlizler sığınak ve hastane olarak kullanılmış. Milli Galeriyi, Osmanlı eserlerinin o dönemini betimleyen tabloların, haritaların sergilendiği önemli bir müze.

Turul Kuşu

MACAR mitolojisinin en önemli sembolü Turul kuşunun heykeli sarayın bahçesinde ve Hürriyet Köprüsü'nde yer alıyor. Bir cins doğan! Attila'nın kalnından, Oğuz boylarına bir sembol olarak kullanılmış Turul veya Tuğrul, Tognl, Dumrul kuşu.

Mattias Kilisesi

1015 yılında yapılan Mattias Kilisesi sonraları defalarca yıkılmış, yeniden yapılmış. Osmanlılar bütün fresklerin üzerini kapatıp, halılarla kaplamışlar ve Kızıl Elma Camisi yapmışlar. 1686'dan sonra yeniden kiliseye çevrildiğinden freskler ortaya çıkarılmış. Kilise II. Dünya Savaşı sırasında da önce Almanlar daha sonra da Sovyetler tarafından hoyratça kullanılmış. Son onarım 2006'da yapılmış. Yakınındaki meydanın adı Hristiyanlığı kutsal üçlüsüne atfen Trinitiy. Buradaki "Trinitiy Sütunu" 1709'daki veba salgınından şehri korumak üzere yapılmış.

1897'de Avusturya birliklerinin çekilmesinden sonra giriş kapısını sembolik olarak yıkmışlar. Birkaç yıl sonra da duvarlarını. 1956'da Sovyet birlikleri de şehre hakim bu tepeye yerleşmiş. Şimdi İkinci Dünya Savaşı ve Kızıl Ordu'dan kalma silahlar sergilenmekte. Özgürlük anıtı da burada.

Citadelle

BUDA tarafında Gellert Tepesi'nin olduğu ormanlık alanın tepesindeki kale. 1851 yılında yapılmış, 1848 devriminin ardından. Kalenin yapımı bitince Avusturya birlikleri yerleşmiş. Macarlar hep bu kalenin yıkılmasını istemiş.

1897'de Avusturya birliklerinin çekilmesinden sonra giriş kapısını sembolik olarak yıkmışlar. Birkaç yıl sonra da duvarlarını. 1956'da Sovyet birlikleri de şehre hakim bu tepeye yerleşmiş. Şimdi İkinci Dünya Savaşı ve Kızıl Ordu'dan kalma silahlar sergilenmekte. Özgürlük anıtı da burada.

Gül Baba Türbesi

BUDA'NIN Margit adası tarafına doğru kısmında Gül Baba'nın türbesi var. Gül Baba bir Bektaşî dedesi. Budin'i yurt yapmak için Kanuni tarafından gönderilmiş, bir tekke kurmuş. Tahta kılıcı ve sarığındaki güllüyle ünlü. 1541'de Budin'de

şehit düşmüş, Kanuni'nin de katıldığı bir törenle bugün türbesinin bulunduğu yere defnedilmiş. 1926'da genç Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin Budapeşte Başkonsolosu türbeye sahip çıkmış. 1996'da da Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in çabalarıyla yeniden onarılmış türbe.

Hösök Tere

KAHRAMANLAR Meydanı olarak adlandırılan Hösök Tere, "Dünya Mirası" listesinde. Milenyum anıtı olarak bilinen ve 800 yıllarında Macaristan'ın kuran Macar kabile liderlerinin atlı heykellerinin yer aldığı bir anıt dışında yine Macar tarihinde önemli yeri olan 14 kral, politikacı, özgürlük savaşçısı gibi şahsiyetlerin portreleri ve ha-

yat hikayeleri dev panolarda sergileniyor. En son yapılan Macar devrimin (1848-1849) ünlü ismi Lajos Kossut'a ait. Meydanda "savaş ve barış", "çalışma ve refah", bilgi ve zafer" teması işleniyor. Meydan ortasındaki 36 metrelik sütunun tepesi Macar Kralı İstván'in Hristiyanlığı seçmesini sağlayan Cebrail'in heykeliyle süslenmiş.

St. Stefan Bazilikası

BUDAPEŞTE'NİN en görkemli kilisesi. 8000 kişilik kapasitesiyle dünyadaki sayılı büyük kiliselerden biri. 54

yılda yapılmış. 1905'te açılmış. Devasa heykelleri, süslemeleriyle ünlü azar II. Dünya Savaşı'nda çok zarar görmüş, 96 metre yüksekliğindeki kulesinden şehri seyretmek son derece keyifli.

Tuna Nehri kıyısındaki ayakkabılar

TUNA nehri kıyısında Parlamento'ya yakın, demir ayakkabılardan oluşan 40 metre uzunluğundaki kompozisyon 2005 yılında yapılmış. Nazi Macar milisleri tarafından 1944-1945 yıllarında nehir kıyısında ayakkabıları çıkartılarak vurulan ve suya atılan 800'ü Yahudi 3500 kişinin katledilmesi anısına yapılmış.

Parlamento

LONDRA'DAKI Parlamento örnek alınarak yapılan çok süslü devasa yapının dış cephesinde 200'den fazla heykel bulunuyor. Tuna kıyı-

sında bir mücevher gibi muhteşem bir görüntüsü var. Dünyanın Buenos Aires ve Londra'dan sonra en büyük üçüncü parlamento binası. 691 odası olan parlamento binasının merdivenlerinin uzunluğu 20 kilometre.

Dohány Sokağı Sinagogu

DOHANY tütün demek, kökü Arapça, ama Türkçe kullanılışı Duhan. Tütün Sokağındaki Sinagog 3000 kişilik kapasitesiyle dünyanın en büyüklerinden. İspanya'nın Morik Tarzında 5 yılda yapılmış. Etrafında bir Yahudi Mahallesi var. Osmanlılar zamanında Budin Kalesi'nde de bir Yahudi Mahallesi olduğu bilinmekte. 1941 yılında Nazi yanlısı iktidar Yahudi karşıtı yasalar çıkarınca mallarına el konulmuş ve sarı Davut yıldızı taşımak zorunda bırakılmışlar. 1944 yılında Alman işgalıyla 600 bin Yahudi'nin yok edildiği bir süreç başlamış. Sina-

gogun arka bahçesinde bu döneme ait mezar taşları, her bir yapılarında katledilen birine ait bir yazılı olan gümüş "hayat ağacı" ve bir de Yahudileri kurtarmak için çabalayan isimlerin yazılı olduğu bir taş bulunuyor. Savaş sırasında Nazilerce bombalanan Sinagog 1990 sonrası onarılmış.

Amsterdam Belediye Başkanı Femke Halsema:

'Hollanda'nın narko-devlet olma riskini görebiliyorum'

Amsterdam Belediye Başkanı Femke Halsema, Hollanda'nın narko-devlet olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna dikkat çekti. Halsema, uyuşturucuya yönelik uluslararası yaklaşımın acilen değiştirilmesi çağrısında bulundu

AHMET KORKMAZ / HOLLANDA

AMSTERDAM Belediye Başkanı Femke Halsema, 5 Ocak 2024 tarihli İngiliz The Guardian gazetesinde kaleme aldığı, "Amsterdam Belediye Başkanı olarak, Hollanda'nın bir narko-devlet olma riskini görebiliyorum" başlıklı yazısında uyuşturucuya yönelik uluslararası yaklaşımın acilen değiştirilmesi çağrısında bulundu. Halsema, mevcut yaklaşımın Hollanda'yı bir narko-devlete dönüştürme riski taşıdığını savundu. Halsema makalesinde şu görüşlere yer verdi:

ESKİDEN GÜNLÜK HAYATIMIZI PEK ETKİLEMİYORDU

"Sağlık odaklı uyuşturucu politikamızla gurur duyuyoruz, ancak küresel boyutta gelişen yasa dışı uyuşturucu ticaretini dizginlemek için uluslararası çözümlere ihtiyacımız var. Hollanda'da eskiden "uluslararası uyuşturucuya karşı mücadele"ye belli bir küçümseme ile bakar, ciddiye almazdık.

Ulusal uyuşturucu politikamız geçmişte kullanıcılar için sağlık risklerini azaltmaya odaklandı ve nispeten başarılı oldu. Esrar gibi hafif uyuşturuculara karşı hoşgörülülük ve belirli koşullar altında kişisel kullanıma izin veriyoruz. Ağır uyuşturucular yasa dışıdır, ancak küçük miktarlarda (yarım gram ağır uyuşturucu veya bir ekstazi hapı gibi) bulundurma genellikle kovuşturmayı tabi tutulmaz. Polis, çoğunlukla yerel olarak faaliyet gösteren en büyük uyuşturucu kaçakçıları kökerte. Uyuşturucu suçları ve hatta cinayetleri vardı, ancak bunlar izlenebilir ve büyük ölçüde yönetilebilir kaldı. Uyuşturucu kaçakçılığı ekonomimizi ya da günlük hayatımızı pek etkilemiyordu."

14 YAŞINDAN KÜÇÜK KOKAİN KURYELERİ

"Artık durum böyle değil. Küreselleşme ve uyuşturucunun uluslararası suç kapsamına alınmasıyla birlikte yasa dışı uyuşturucu ticareti daha kazançlı, profesyonel ve acımasızca şiddet içeren bir hal aldı. Bunun etkileri felaket olmuştur. Geçtiğimiz on yıl içinde, Avrupa'nın en büyük limanı olan Rotterdam limanı kokain için küresel bir transit merkezi haline geldi. Hollandalı yetkililer uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele çabalarını arttırdılar, ancak gidışı değiştiremediler. Son rakamlar ele geçirilen kokain miktarında rekor bir artış olduğunu göstermektedir. 2022 yılının ilk yarısında 22.000 kg'ın biraz üzerinde olan miktar 2023 yılının ilk yarısında 29.702 kg'a yükselmiştir. Bu durum ilk bakışta cesaret verici gibi görünse de aslında yaşananların ne kadar büyük boyutlarda olduğunu göstermektedir. Uyuşturucuyla mücadeledeki yaklaşımımız, 'musluk açıkken paspas yapmaya benziyor'.

Uyuşturucu kaçakçılığındaki son eğilimler bir başka ciddi endişeye yol açmıştır. 14 yaşından küçük çocuklar "kokain kuryeleri" olarak bu yasa dışı ticaretin içine çekilmektedir. Ele geçirilen miktarlar arttıkça şiddet de artmaktadır. Geçtiğimiz beş yıl

Amsterdam Belediye Başkanı Femke Halsema

inde, uluslararası bir uyuşturucu sendikasına karşı yürütülen büyük bir ceza davasının üç kilit ismi Amsterdam'da güpegündüz katledildi: Kilit bir tanığın kardeşi, avukatı ve danışmanı olarak görev yapan tanınmış bir gazeteci."

HOLLANDA NARKO-DEVLET OLMA TEHLİKESİYLE KARŞI KARŞIYA

"Uluslararası bir finans merkezi olan Amsterdam, artık uyuşturucu talebinin belirlendiği ve dünyanın her yerinden pazarlıkların ve ödemelerin yapıldığı bir pazar yeri olarak hizmet veriyor. Uyuşturucu baronlarının paralarını akladıkları ya da vergi cennetlerine aktardıkları bir yer haline gelmiştir. Kara paraları giderek yasal ekonomiyi, özellikle de gayrimenkul, ticari hizmetler ve konaklama sektörlerini kirletiyor. Bu şekilde devam ederse ekonomimiz suç parasıyla dolacak ve şiddet tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşacaktır. Bu da toplumsal bozulmaya, mahallelerde huzurun kaçmasına, savunmasız genç nesiller suçla sürüklenerek ve hukukun üstünlüğünün zayıflamasına yol açacaktır. Köklü bir değişiklik yapılması gerektiğinde Hollanda bir narko-devlet olma tehlikesiyle karşı karşıyadır."

UYUŞTURUCUYA KARŞI MÜCADELE VERİMSİZ

"Hollanda'da şu anda karşı karşıya olduğumuz zorluklar liberal uyuşturucu politikamızın bir suçlaması değildir. Aksine tam tersidir. Hollanda hükümetinin, 1980'lerin sonu ve 90'ların başından bu yana giderek daha baskıcı hale gelen uyuşturucuya karşı küresel mücadelede etkilenen ekstaziye yaklaşımını ele alalım. Uluslararası baskı altında kalan Hollanda, eğlence uyuşturucusu olarak bilinen ve nispeten zararsız olarak algılanan ekstaziyi 1988 yılında Afyon Yasası kapsamında alarak sert uyuşturucu olarak sınıflandırdı. Bu değişim istemeden de olsa yasa dışı ekstazi üretiminin karlılığına katkıda bulunmuş ve Hollanda'da yıllık ekstazi üretiminin tahmini 18,9 milyar avruluk sokak değerinin de gösterdiği gibi suç örgütleri için kazançlı bir iş modeli yaratmıştır. Bu deneyim, küresel uyuşturucu yasağı eğilimlerine uyum sağlama çabalarının nasıl ters sonuçlar doğurabileceğini ortaya koymaktadır.

Hollanda'nın sorunları, mevcut yaklaşımda küresel bir değişim ihtiyacını ortaya koy-

maktadır. Mesele kullanıcı merkezli politikamızı geri çekmek değil, daha ziyade uyuşturucuya karşı mücadelenin verimsiz olduğunun uluslararası alanda kabul görmesini savunmaktır."

UYUŞTURUCUYA KARŞI MÜCADELEDE OLUMLU ÖRNEKLER!

"Kısacası, uyuşturucuya karşı mücadelenin yerel yönetimlerde, ulusal parlamentolarda ve özellikle de uluslararası meclislerde acilen tartışılması gerektiği anlamına gelmektedir. Uyuşturucunun yasaklanması, ulusal uyuşturucu politikalarının alanını sınırlayan uluslararası anlaşmalarla güvence altına alınmasıyla beraber, yeni uluslararası ittifaklar kurarak söz konusu anlaşmaların yeniden gözden geçirilerek, potansiyel olarak revize edilmesi için işbirliğine dayalı bir çabaya ihtiyacımız var, sağlık merkezli uyuşturucu politikalarının yasal engeller olmaksızın uygulanabileceği küresel bir ortamı sağlamaktır.

Uyuşturucuya karşı mücadelede çözümler bulmamıza yardımcı olabilecek pek çok tarihi örnek vardır. 1980'lerin başından bu yana, Hollanda'da eroin bağımlıları için metadon temini ve uyuşturucu kullanım alanları gibi zarar azaltma tesislerinin devreye sokulması, bu kişilerin yaşam koşullarını, sağlıklarını ve yaşam kalitelerini iyileştirirken, uyuşturucu rahatsızlığı ve suç oranı da azalmıştır. Bu yaz İsviçre'nin başkenti Bern, kontrol ve önleyici tedbirleri arttırmak amacıyla yasal kokain satışı denemelerini duyurdu. Bu gelişme, şehirde yasal esrar satışının denemeye başlamasının ardından geldi. Bir başka harika örnek de hükümetin esrarı eğlence amaçlı, tıbbi ve endüstriyel kullanım için yasallaştırdığı ve üretimi, dağıtım ve satışa ilişkin katı kurullarla esrar için düzenlenmiş bir pazar kurduğu Uruguay'dır."

UYUŞTURUCUYA YÖNELİK YAKLAŞIM ACİLEN DEĞİŞTİRİLMELİ

Piyasa düzenlemesi, devlet tekelleri veya tıbbi amaçlı tedarik, münhasır olması gerekmeyen olası çözümlerden sadece birkaçıdır. Ancak sayılanların hiçbiri acil çözüm değildir.

Uyuşturucu madde kaçakçıları kârlarını korumak için şiddet kullanacaklarını göstermişlerdir ve bazı uyuşturucuların sağlık riskleri hala çok büyüktür. Bu da rotamızı kasıtlı ve düşünceli bir şekilde değiştirmemiz ve geçici bir tepkiyi de hesaba katmamız gerektiği anlamına geliyor. Ancak bunların hiçbiri harekete geçmemek için bir bahane olamaz."

'Uyuşturucu ile Mücadele Konferansı'na davet

AMSTERDAM Belediye Başkanı Femke Halsema 'Uyuşturucu ile Mücadele Konferansı' düzenleneceğini duyurdu. 'Şehirler ve düzenleme arayışı' alt başlığını taşıyan konferansın davetiye metni şöyle:

"Dünyadaki pek çok şehirle birlikte güzel Amsterdam şehri de uyuşturucuya bağlantılı suçların etkileriyle mücadele etmektedir. Bu nedenle Amsterdam Belediye Başkanı olarak 'Uyuşturucuyla Başa Çıkmak-Şehirler ve Düzenleme Arayışı' başlıklı uluslararası konferansı düzenliyorum. Bu konferansın amacı, uyuşturucu piyasasının daha fazla düzenlenmesinin bir çözüm sağlayıp sağlayamayacağını değil, nasıl bir çözüm sağlayabileceğini ve uyuşturucu politikasında daha gerçekçi bir yaklaşım için hangi adımların atılabileceğini araştırmaktır.

Bu konferans 26 Ocak 2024 tarihinde (saat 08:00-20:30) Beurs van Berlage, Amsterdam, Hollanda'da gerçekleştirilecektir."

AMSTERDAM'DAKİ UYUŞTURUCU TEHDİDİ

"Yasa dışı uyuşturucu kaçakçılığı tüm dünyadaki şehirler için önemli bir tehdit oluşturmaktadır. Amsterdam'da ise hukukun üstünlüğünü tehdit etmektedir. Şehir, gündüz vakti suikastlar, patlamalar, yanlış kimlikle işlenen cinayetler ve avukatlar ile gazetecilere yönelik ölümcül saldırılarla boğuşmaktadır. Bu suçların işlenmesindeki acımasızlık çok edici.

Dünya çapındaki şehirler de benzer zorluklarla karşı karşıya. On yıllardır uyuşturucuya karşı küresel bir savaş yürütülmektedir. Ne yazık ki izlediğimiz yolun yetersiz olduğu kanıtlanmıştır: uyuşturucu üretimi ve tüketimi artmaya devam etmekte, yasa dışı finansal akışlar sürmekte, şiddet kontrolsüz kalmakta, insan hakları ihlal edilmekte ve güvenlik ağı zayıflarken genç nesiller suçla sürüklenmektedir.

Ortaklarımızın gayretli soruşturma çalışmaları sayesinde uyuşturucuyla mücadelede zaferler elde edilse de mücadele asla tam olarak kazanılamaz. Bu kabul, akademik çevrelerin ötesine geçerek eski politikacıları, politika yapıcıları ve kanun uygulayıcıları da kapsamaktadır.

Ben gerçekçi bir uyuşturucu politikasını savunuyorum. Bu konferans bu yönde attığımız ilk adımı temsil ediyor. Uluslararası uzmanlar, deneyimli bireyler, STK'lar ve akademisyenlerle samimi sohbetler gerçekleştirerek, düzenlemenin bir çözüm olup olmayacağı sorusunun ötesine geçmeyi ve bunun nasıl başlanabileceğine odaklanmayı amaçlıyoruz. Sizleri farklı yaklaşımları keşfetmek, uluslararası deneyimlerden öğrenmek, zorlukların üstesinden gelmek ve şehirlerin oynayabileceği rolü değerlendirmek üzere bize katılmaya davet ediyorum."

Avusturya muhalefetinden Zelenskiy eleştirisi

MUHALEFETTEKİ Avusturya Özgürlük Partisi Başkanı Herbert Kickl, Avusturyalı milletvekillerinin geçen yıl mart ayında Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy'nin parlamentoda konuşma yapmasına izin verirken, çatışmanın Rus tarafını dinlemeyerek ülkenin tarafsızlık ilkesini ihlal ettiğini savundu. Zelenskiy 2023 30 Mart'ta video bağlantısı aracılığıyla Avusturyalı yasa koyuculara hitap ederek Viyana'ya siyasi ve insani desteği için teşekkür etti. Konuşma sırasında Özgürlük Partisi milletvekilleri koltuklarına "tarafsızlık için yer" ve "barış için yer" yazılı pankartlar bırakarak dışarı çıktı.

Çarşamba günü Avusturya ulusal yayın kuruluşu ORF'ye verdiği röportajda Kickl, parlamento başkanıyla yüzleştiğini ve 'Avusturya Ulusal Meclisi'nin hiçbir şekilde savaş partileri için bir sahne olmaması gerektiği' konusunda ısrar ettiğini açıkladı.

Yunan Başbakan'dan eşcinsel evlilik hamlesi

YUNANİSTANIN merkez sağ hükümeti, ülkenin etkili Ortodoks Kilisesi ve milletvekillerinin uzun süredir devam eden muhalefetine rağmen, eşcinsel evliliğe izin veren bir yasa tasarısını sunmayı planlıyor. Başbakan Kyriakos Mitsotakis, ERT yayın kuruluşuna verdiği bir röportajda "Evlilikte eşitliği yasalaştıracağız." dedi. Mitsotakis, bir zaman dilimi belirtmedi, ancak bunun "uzun sürmeyeceğini" söyledi.

"Evlilik ilişkisi konusunda cinsel yönelimle ilgili her türlü ayrımcılığı ortadan kaldıracaktır" diyen Mitsotakis, tasarının eşcinsel çiftler için taşıyıcı anlamı değil ama evlat edinmeye izin verdiğini açıkladı. Yunan Başbakan, "Kadınların talep üzerine çocuk üreten makinelere dönüştürülmesi fikri... bu gerçekleşmeyecek" dedi.

Fransız sporcuya İsrail infazı

2024 Paris Olimpiyatları'na ev sahipliği yapacak Fransa'da Olimpiyat Büyükelçisi seçilen eski Fransız basketbolcu Emilie Gomis, İsrail'i eleştirdiği paylaşımı nedeniyle bu görevden alındı. France Info'nun haberine göre, Paris Olimpiyat Komitesi, Gomis'in 9 Ekim'de İsrail'in işgalci politikalarını eleştirdiği sosyal medya paylaşımı sebebiyle "tarafsızlık yükümlülüğüne aykırı" hareket ettiğine karar verdi.

Komite, bu paylaşımı yüzünden Gomis'in Olimpiyat Büyükelçiliği görevini iletir yargısına getiremeyeceğini ileri sürdü. Gomis, paylaşımı nedeniyle 5 Ocak'ta 2024 Olimpiyat Oyunları Atletleri Komisyonundan atılmıştı. Bir dönem Fenerbahçe forması giyen Gomis, Instagram hesabından 9 Ekim 2023'te İsrail'in işgalci politikasını eleştiren paylaşımını yaptı. Paylaşımında 1947, 1967 ve 2023 olmak üzere 3 farklı tarihte Fransız topraklarının haritası bulunuyordu. Bu haritalarda zamanla İsrail bayrağının Fransa bayrağının yerini aldığı görülüyordu.

İngiltere ve İsrail arasında Gazze gerilimi

LONDRA polisinin İsrail'in Gazze Şeridi'nde "savaş suçları" işlediğine ilişkin soruşturma başlatmasının ardından İsrail ile İngiltere arasında "gerginlik" yaşandığı ileri sürüldü. İsrail'in Yedioth Ahronoth gazetesinin haberinde, Londra polisinin İsrail'in "savaş suçları" işlediği yönündeki "iddialara" ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi. Haberde, bu konunun İsrail ile İn-

giltere arasında diplomatik gerginliğe neden olduğu ve İsrail'i olayı protesto etmeye ve bu konulardaki memnuniyetsizliğini dile getirmeye sevk ettiği aktarıldı.

Londra polisinin, İngiltere'deki havalimanlarından geçen tanıklara Gazze'de işlenen savaş suçları ve insanlığa karşı suçları bildirmeleri çağrısında bulunduğu ifade edilen ha-

berde, İngiltere'deki havalimanlarında yolcular için İngilizce, İbranice ve Arapça "İsrail'de veya Filistin topraklarında bulundusanız ve terörizm, savaş suçları veya insanlığı karşı suçlara tanık oldusanız veya mağdursanız, durumu Birleşik Krallık polisine bildirebilirsiniz." ifadelerini yazılı olduğu tabelaların asıldığına dikkati çekildi.

AB'de reform ve jeo-stratejik genişlemenin Avrupa'sı

KUNTAY GÜCÜM

TEORİ GENEL YAYIN YÖNETMENİ

TEOİRİ dergisinin Aralık 2023 sayısının dosyası başlığı olarak kullandığı "Büyük Savaş Çıkar mı?" sorusu, 2024'te de gündemde kalmaya devam edecek. Teori'nin dosyası, her ne kadar soruya "hayır" cevabını verse de Büyük Savaş ihtimalini düşündürdüren küresel çelişkiler gerçek. Dosya, Büyük Savaş çıkmaya bile bu çelişkilerin hem emperyalist merkezlerde hem de gelişen dünyada politikaların belirleyicisi olacağını da tespit ediyor.

Avrupa Konseyi'nin (European Council) 14-15 Aralık'ta gerçekleşen toplantısının karar metni (1), bu tespitin yeni bir kanıtı oldu. Kararın ilk ara başlığı Ukrayna; ikincisi ise Orta Doğu. Konsey iki gün boyunca savaşları ve savaş başlığı altında gelişen dünyaya karşı AB'nin tepkisel genişlemesini konuşmuş!

JEOSTRATEJİK GENİŞLEME VE ÇATIŞMA

Kararda Konsey'in Orta Doğu ile ilgili derin bir tartışma yürüttüğü belirtiliyor. Kararın son ara başlığı "Antisemitizm, Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığına Karşı Mücadele." Karardaki ifadeyle "Yahudilerin güvenliği", Avrupa'da kolaylıkla İsrail destekçiliğine ve Arabofobiye dönüşebiliyor.

Toplantıda Ukrayna başlığı için ise çok fazla tartıştıklarını sanmıyorum; çünkü bu başlık altındaki 11 madde, AB organlarının daha önceki kararlarında da benzer şekillerde yer alıyordu: Ukrayna'ya sonuna kadar destek olmak, askeri mühimmat ihtiyacının karşılanması için daha fazla sorumluluk almak, Rusya'ya karşı ambargo, Rus yetkililerin soykırım ve savaş suçlarından yargılanacağı özel bir mahkemenin kurulması ve yurt dışındaki Rus varlıklarına el konulması, sadece üye devletlerin değil partner ülkelerin de bu politikalara yönlendirilmesi vs.

Kararın üçüncü ara başlığı ise "genişleme." AB, Ukrayna, Moldova ve Bosna-Hersek ile katılım müzakerelerini başlatma kararı aldı. Gürcistan'ın statüsü aday üye düzeyine yükseltildi. Konsey kararında Kuzey Makedonya ile müzakerelerin açılmasına hazır oldukları söyleniyor. Batı Balkan ülkeleri için de ayrı ara başlık var. Bu ara başlıktaki klasikleşmiş şu ifadeler, AB genişlemesinin bir tür tarifi gibi: "... AB ile bağlantılı reformların hızını artırmak, AB kuralları ve standartları temelinde ortak bölgesel pazara bölgesel ekonomik entegrasyonu ilerletmek."

Reformizm, AB kural ve standartları, ortak pazara entegrasyon AB genişlemesinin temelini oluşturuyor. Fakat bu tanımdan yola çıkarak, genişlemenin sadece ya da öncelikli olarak iktisadi-mali güdümlü bir süreç olduğu sonucuna ulaşamayız.

Genişleme bölümü şu cümleyle başlıyor: "Avrupa Konseyi genişlemenin barış, güvenlik, istikrar

ve refaha jeo-stratejik bir yatırım olduğunun altını çizer."

Artık AB'nin genişleme politikasının öncelikli olarak iktisadi refah projesinin değil jeo-stratejik savaş pozisyonunun parçası olduğunu söyleyebiliriz. AB organlarının önceki kararları ve elimizdeki son Konsey kararı bize bu hakkı veriyor. Bu da emperyalist sınıfların, bu sınıfın Avrupa kanadının da küresel çatışmayı hayatta kalma mücadelesinin merkezine yerleştirdiği anlamına gelir.

Yukarıda alıntılıdığım bölümü, şu cümle takip ediyor: "Bu, Avrupa vatandaşlarının ekonomik ve sosyal koşullarını geliştirmek, ülkeler arasındaki farklılıkları azaltmak için yönlendiricidir ve Birliğin üzerine kurulduğu değerleri teşvik etmelidir."

Böylece emperyalist sınıfların ekonomik ve sosyal vaatleri, çatışmadan beslenen jeo-stratejik yatırımların peşine takılıyor; gelişen dünyaya karşı geliştirilen jeo-stratejik hedefler ve savaşın yarattığı öncelikler finansal performansın önüne bile geçebiliyor: "Küresel istikrarsızlık, stratejik rekabet ve güvenlik tehditleri bağlamında Avrupa

Konseyi, büyük jeo-politik birliğe ulaşabilmek için Avrupa güvenliği ve savunmasının güçlendirmesinin önemini altını çizer. Birliğin kendi güvenlik ve savunmasında daha fazla sorumluluk almaya, stratejik eylem rotası takip etmeye ve özerk olarak hareket edebilme kapasitesini büyütme ihtiyacı var."

AB, daha önce de Rusya'nın Ukrayna müdahalesinin dünyada tektonik kayma yarattığı ifade etmişti. Eğer Komisyon kararları hayata geçerse, AB bu tektonik kaymaya askeri kapasitesini artırarak cevap vermiş olacak. Bu yüzden de savunma sanayine yatırımların yükseltilmesi, savunma harcamalarının artırılması ve bu pazarın Avrupa'da büyütülmesi, son Konsey kararlarında da yer bulabilen Avrupa politikaları.

AB'DE REFORM

Kararda hem Birliğin hem de üye devletlerin genişlemeye hazır olması gerektiği söylenmiş. Bunun içinde Birliğin reform kararı hatırlatılmış. Kararın 22 ve 23. maddeleri "Reform" ara başlığı altında yer alıyor:

"Birlik genişlerken, Avrupa'nın başarılı entegrasyonu Birlik politikalarının gelecek için uygun ve sürekli olarak finanse edilebilir olmasını, Birliğin üzerine kurulduğu değerlere dayanmasını ve AB kurumlarının efektif olarak çalışmaya devam edebilmesini gerektiriyor.

"Avrupa Konseyi, 2024 yazında gelecek çalışmaların yol haritası üzerine kararlar alabilmek amacıyla gelecek toplantılarında iç reformu ele alacak."

Gelişen dünyanın üretici sınıfları, gelecek planlarını jeo-stratejik amaçla genişleme üzerine kuran, reforma tabi tutulmuş Avrupa Birliği'ne hazır olmalı. Birlik iniyor ki, "Bu, AB'yi daha güçlü yapacak ve Avrupa egemenliğini güçlendirecek."

Avrupa egemenliği, son 200 yıldır kıtayı yöneten sınıfların sadece Avrupa'daki egemenliği olmadı.

Avrupa hegemonyası jeo-stratejik genişleme döneminde iç cephesini yeniden düzenleme ihtiyacı duyuyor. Örneğin AB'nin yeni kabul edilen göç ve iltica anlaşması birlik bölgesini düzenliyor; fakat birlik bölgesi dışında sonuçları olacak. 2024'te uygulanacak yeni mevzuatın, AB çevresinde, daha önce Yunan adalarında görülen daha büyük ve trajik boyutlarda göç kamp-

ları yaratmasından endişe edenler var.

Konsey Kararı AB'nin göç politikalarının jeo-stratejiden bağımsız olmadığını gösteriyor. Hedefte yine Rusya ve Belarus yer alıyor: "Avrupa Konseyi güçlü şekilde, üçüncü ülkeler tarafından politik amaçlarla göçmenleri araçsallaştıran tüm hibrit saldırıları mahkûm eder ve AB'nin dış sınırlarının efektif kontrolünü sağlama kararlılığını sürdürür. Avrupa Birliği, dış sınırlarında Rusya Federasyonu ve Belarus'un başlattığı, devam eden hibrit saldırılara karşı koyma kararlılığındadır."

Böylece Birliğin önünde en önemli üç sorundan biri olarak gördüğü göç konusu da tektonik kayma sonrasındaki çatışmaların parçası olarak algılanır ve jeo-stratejik bir görünümlü kazanmış olur.

AB: LIBERAL BİR SAVAŞÇI

Genişlemenin jeo-stratejik

kimliği, hegemonyacı politikaların Doğu'ya doğru genişleyerek korunmak istenmesinden kaynaklanıyor. AB, Rusya ile askeri olarak karşı karşıya gelmiş olduğunu düşünüyor; doğrudan olmasa bile Ukrayna üzerinden dolaylı olarak. Önemli olan şu; geçmişte olduğu gibi iktisadi ve finansal araçlar, bu araçların getirisi ve çevrede yarattığı cazibe, artık AB'yi ayakta tutmak için yeterli görünmüyor.

Avrupa Birliği, Batı hegemonyasının en gurur duyulan devletler üstü projesidir. Fransız sosyolog Emmanuel Todd'un ifadesiyle, "Batı liberalizmin dünyanın geri kalanına karşı mücadelesi", 2. Dünya Savaşı sonrasında bu gurur kaynağını dönüşüme uğrattı. 2024 yılı, emperyalist kurumların ve AB'nin nasıl dönüşeceği hakkında bize yeni bilgiler verecek. 2024 yazında AB, bir sonraki stratejik gündemi (thenext Strategic Agenda) kabul etmiş olacak.

Şu tezin yeni bir kanıtı ile karşı karşıyayız: Sermayenin Batı'daki birikim halkasının, genişleme değil kapanış dönümündeyiz. Güvenlik politikalarının iktisadi genişlemeden öncelikli hale gelmesi, genişlemenin güvenlik politikalarına tabi kılınması bu anlama geliyor. Avrupa'nın hegemonyacı pozisyonunu jeo-stratejik güvenlik yatırımları ne kadar ayakta tutabilir, bunu görecek.

Şunu da not etmemiz gerekiyor: Birlik ile üye devletlerin ayrı tüzel kişilikleri var. Birlik kurumları gelişen dünyaya karşı üye devletlerden daha saldırgan olabiliyorlar.

Avrupa'daki sermaye birikim halkası kapandığında da Avrupa var olmaya devam edecek; fakat daha fazla küresel süreçlerinin karar vericisi olarak kalamayabilir ve daha önemlisi, Avrupa da bunu biliyor.

DIPNOT

• EUCO 20/23 <https://www.consilium.europa.eu/media/68967/europeanconclusionconclusions-14-15-12-2023-en.pdf>

İRAN

€1850

23-30 NİSAN

TUR PROGRAMINA DAHİL OLAN HİZMETLER

- .Uçak biletleri
- .4*-5* Otellerde konaklama
- .Otobüs ile transferler
- .Kahvaltı-Akşam yemeği
- .Profesyonel Rehberlik hizmeti
- .Tur boyunca sürpriz ikramlar
- .Zorunlu seyahat sigortası

Kayıt ve Bilgi için iletişim: +49 1511 8958982

ULUSAL GÖNÜLLÜLERİ AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

tunatasarım

Planlı. Hızlı. Kaliteli. Yaratıcı. Yenilikçi. Farklı.

Dünyanın neresinde olursanız olun
YANINIZDAYIZ!

Kurumsal Kimlik.

Görsel Tasarım Hizmeti.

Web Tasarım.

Sosyal Medya Hizmetleri.

Dijital Reklam Hizmetleri.

Video Tasarım.

İçerik Üretimi.

info@tunatasarim.com

www.tunatasarim.com

+43 664 9319 6000

KÜBA TURU

Ön Kayıtlar
Başladı

5-14 Aralık 2024

TUR PROGRAMINA DAHİL OLAN HİZMETLER

- Uçak biletleri
- 4*-5* Otellerde konaklama
- Otobüs ile transferler
- Kahvaltı-Akşam yemeği
- Profesyonel Rehberlik hizmeti
- Tur boyunca sürpriz ikramlar
- Zorunlu seyahat sigortası

Kayıt ve Bilgi için iletişim: +49 1511 8958982

ULUSAL GÖNÜLLÜLERİ AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ